

DZIŚ W NUMERZE:

Migawki z Gwatemali **str. 3**

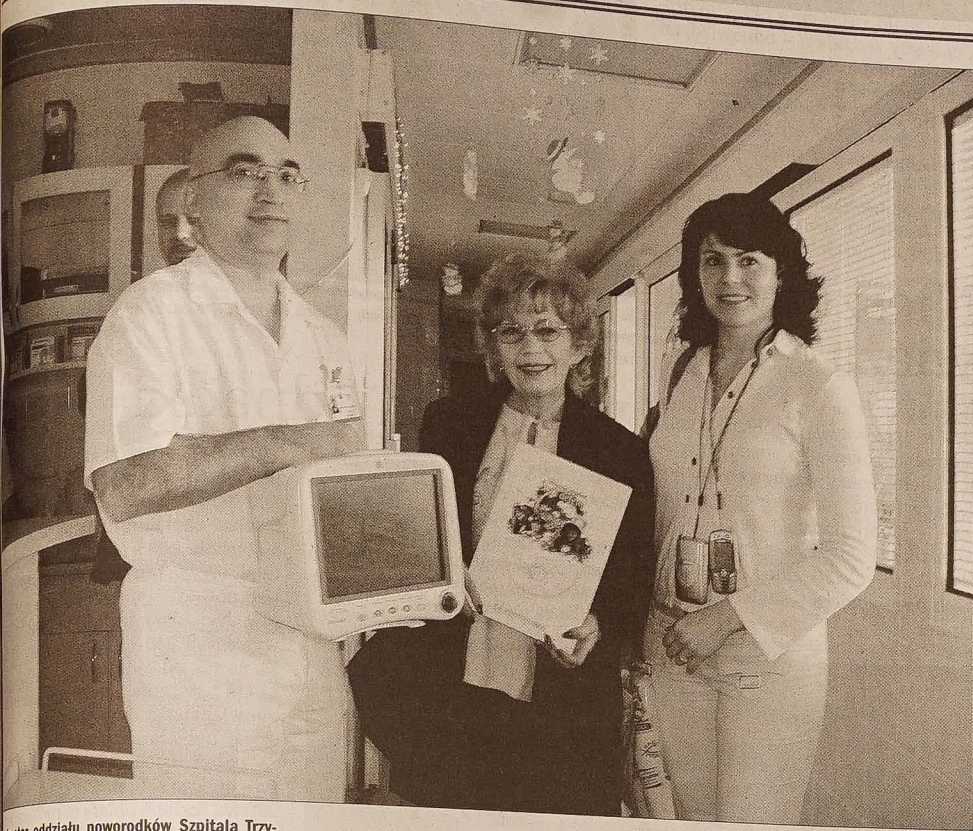
GŁOSIK - rubryka dziecięca **str. 4**

Oryginalny podarunek **str. 5**

Piłkarski remanent **str. 8**

CZWARTEK
16 GRUDNIA 2004
NR 145
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Dr. Stefan Rucki, z przedstawicielkami stowarzyszenia „Życie dzieciom”, Vlasta Kovářová i Jana Lauberová.
Fot. Szpital Trzinec

Prawie miliardowy budżet

KARWINA (sch) - Miasto Karwina będzie w przyszłym roku gospodarować z blisko miliardowym budżetem. Właściwie podjął samorząd na ostatnim tegorocznym posiedzeniu. Z całkowitej sumy 994,743 mln Kč 1 proc. zostanie przeznaczonych na inwestycje. Samorządowcy rozważali również możliwość zadłużenia miasta na kwotę 200 mln Kč, co pozwoliłoby pokryć bardziej kosztowne projekty inwestycyjne, realizowane w ostatnich latach. Ostateczna decyzja dopiero zapadnie.

Nowy zbiornik wody

HRZCZAWA (kor) - Najważniejszą inwestycją w tej najbardziej na północ położonej wiosce Republiki Czeskiej będzie w przyszłym roku budowa nowego zbiornika wody gminnego wodociągu. Wodę z niego będzie mogło czerpać ok. 70 proc. mieszkańców wioski.

Zostanie on zbudowany niedaleko dotychczasowego zbiornika, który był nie tylko mniej wydajny, ale i gorszej jakości jego wody mieli też problemy z higienizacją. Jak poinformował „GL” wójt **Josef Szkauder**, do nowego rezerwuaru nie powinni oni mieć już żadnych uwag. Zostanie on wyposażony w urzą-

Pogoda

CZWARTEK - Bezczmurnie. Temperatura maksymalna 4 st. C, min. - 1 st. C. Wiatr południowy 4 m na s. **PIĄTEK** - Częściowe zachmurzenie, temperatura od -1 do +5 st. C. Wiatr południowo-zachodni 5 m na sekundę.

PROBLEM Z WYKORZYSTANIEM, PROBLEM Z ROZBIÓRKĄ Nieszczęsna wieża

SUCHA GORNA (sch) - Licząca 85 m wysokości wieża szybowa dawnej Kopalni „Franciszek” niedługo będzie już górować nad górnośląskim krajobrazem. Wszystko bowiem wskazuje na to, że z uwagi na brak możliwości jej wykorzystania zostanie skazana na rozbiórkę.

Przed podjęciem ostatecznej decyzji, która zapadnie dopiero na początku przyszłego roku, gmina zwróciła się do Wyższej Szkoły Górniczo-Hutniczej - Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie o przygotowanie analizy ryzyk i analizy możliwości wykorzystania wieży. Wynika z niej, że wieża mogłaby być wykorzystywana jeszcze dobrych kilkadziesiąt lat w celach... np. rekreacyjno-sportowych. Mogła by w niej powstać

kawiarnia widokowa na samej górze, siłownia, „komnata strachu” oraz ściana do wspinaczki. - *Autorzy projektu operują 6 mln. mieszkańców naszego polsko-czeskiego regionu. My jednak - jako że chodzi o obiekt znajdujący się w strefie przemysłowej - poszukujemy jego przemysłowego zastosowania. Takiego, niestety, brak - mówi wójt Jan Lipner.*

Sama rozbiórka też jest przedsięwzięciem nader kosztownym, niemniej powinna zostać przeprowadzona w jak najkrótszym czasie. Kiedy bowiem w rodzącej się strefie przemysłowej dawnego „Franciszka” zaczęły rosnąć nowe hale przemysłowe, na powalenie wieży zabraknie wolnej przestrzeni.

Ciąg dalszy na str. 2

Rada Kongresu Polaków w RC informuje, że

SEJMIK GMINNY w Śmiłowicach

odbędzie się w **sobotę 18. 12. 2004 o godz. 16** w sali Urzędu Gminnego. Sejmik połączony będzie z zebraniem sprawozdawczym MK PZKO.

ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA W DOMACH DZIECKA

HAWIERZÓW/KARWINA (wak) - W gorące wigilijnych przygotowań w ludziach budzą się serdeczne uczucia. Chcą uczynić coś dobrego dla bliźnich i wtedy mówią: zaprosimy do domu biedne maleństwo. W wyobraźni widzą wdzięczność sierotki rozpakowującej prezenty...

- Dziecko, czy ma trzy czy osiemnaście lat, nie jest choinkową bombką, z którą można się kilka dni „pobawić”, a po świętach odprowadzić z powrotem do domu dziecka. Decyzję o zaproszeniu wychowanka do domu dziecka na święta trzeba starannie przemyśleć -

mówi dyrektorka hawierzowskiego DD „Słoneczko”, **Blażena Zdralkowa**. Tylko dwudziestka podopiecznych hawierzowskiego DD utrzymuje na tyle bliski kontakt

Serce pod choinkę

ze swymi rodzinami: mamą, babcią czy ciocią, że może - za zgodą kierownictwa placówki - spędzić u nich 10-dniową przerwę świąteczną. Dwóch wychowanków wyjedzie do zaprzyjaźnionych i sprawdzonych rodzin, ośmioro dzieci

spędzi święta na miejscu - w swoim „drugim domu”.

- Do wspólnej kolacji zasiądemy już 21 grudnia. Wtedy to naszą placówkę odwiedzą przedstawiciele miasta, sponsorzy. W tym dniu dzieciaki znajdą też prezenty pod choinką. Ci, którzy zostaną, nie będą się nudzić. Opiekunowie przygotowali dla nich bogaty i różnorodny program. W okresie między świętami wyjadą m.in. do Pragi, gdzie dla wszystkich dzieci z domów dziecka przygotowali program znani piosenkarze i artyści.

Ciąg dalszy na str. 2

NA POLSKIE PERIODYKI NIESPEŁNA 7 MLN KORON

Prasa zaciska pasa

PRAGA (sch) - Po wczorajszych obradach komisji dotacyjnej Ministerstwa Kultury RC wiadomo już, na jaką kwotę pieniędzy mogą liczyć w przyszłym roku wydawcy pism mniejszościowych w RC.

Jak nas poinformował reprezentujący w tym gremium polską mniejszość **Bohdan Prymus**, do podziału było podobnie jak w ub. latach 30 mln Kč. Z tej puli na wydawanie polskich periodyków przeznaczono w sumie 6,924 mln Kč. Tyle samo, jak rok temu przyznano „Głosowi Ludu” (4,85 mln koron), „Zwrot” może się spodziewać 1,1 mln, a najmniej - 974 tys. - otrzyma „Nasza Gazetka”.

Oprócz polskiej mniejszości wsparcia finansowego doczekają

się również pisma mniejszości romskiej, słowackiej, niemieckiej, bułgarskiej, rosyjskiej, serbskiej, żydowskiej, węgierskiej oraz Rusinów Podkarpaccich. W sumie z 33 złożonych projektów zostanie - w mniejszym lub większym stopniu - usatysfakcjonowanych 26 wnioskodawców.

Jak podał B. Prymus, pieniądze z 30-mln. puli nie zostały w pełni rozdysponowane, jest więc szansa na zdobycie dodatkowego grosza w ramach 2. tury na początku przyszłego roku.

Dla najmniejszych

TRZYNIEC (db) - Przedstawiciele stowarzyszenia „Życie dzieciom” (Život dětem) przekazały wczoraj przed południem oddziałowi noworodków Szpitala Trzinec specjalistyczne urządzenie do monitorowania funkcji życiowych najmniejszych dzieci. Chodzi o monitor DASH 4000, dar o wartości ponad trzysta tysięcy koron.

Dzięki temu urządzeniu personel będzie mógł na bieżąco śledzić akcję serca, oddychanie, nasycenie krwi tlenem, temperaturę i ciśnienie krwi niemowląt. Umożliwi to wczesne rozpoznanie zagrożenia, szybką interwencję lekarską i bezpośrednie śledzenie jej efektów. Monitor będzie służył przede wszystkim noworodkom, które urodziły się w skomplikowanym porodzie, wcześniakom, dzieciom, u których podejrzewana jest infekcja itp.

WYSTARCZY NA POTRZEBY

Kadencja inwestycji

HAWIERZÓW (wak) - Jednogłośnie (przy sześciu nieobecnych) radni zaakceptowali w ub. poniedziałek, na ostatniej w tym roku sesji, budżet na rok 2005.

W tym roku po stronie dochodów miasta znajdzie się 864 485 tys. koron, w tym lwia część: 776 638 tys. koron stanowić będą dochody własne z podatków i opłat lokalnych, 87 847 tys. to dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone. Planowane wydatki wyniosą 934 360 tys. koron. Niedobór w wysokości 69 875 tys. zostanie pokryty z własnych źródeł. Pieniądzy powinno wystarczyć na zrealizowanie najważniejszych inwestycji w mieście.

Ciąg dalszy na str. 7

Na razie prowizorium

JABLONKOW (kor) - Na ostatnim w tym roku, przedświątecznym posiedzeniu zeszli się we wtorek członkowie jablonkowskiego samorządu. Miejscem spotkania była tym razem nie sala kinowa ratusza, lecz restauracja „Ameryka” stojąca na terenie miejskiej pływalni. Głównym tematem obrad samorządu było uchwalenie prowizorium budżetowego, wg którego miasto będzie gospodarować do nadzwyczajnego posiedzenia, które odbędzie się na przełomie stycznia i lutego przyszłego roku i na którym zostanie przyjęty budżet.

- Chcemy poczekać na wyniki gospodarowania w roku bieżącym,

bo one mogą jeszcze mieć wpływ na budżet na rok 2005 - wyjaśnia wiceburmistrz **Stanisław Jakus**. - Niemniej i w prowizorium jest punkt mówiący o tym, że jeżeli do kasy miejskiej jeszcze przed uchwaleniem budżetu wpłynie dotacja z resortu rozwoju regionalnego, od razu zaczniemy przygotowywać kolejny etap remontu budynku polskiej podstawówki przy ul. Szkolnej.

Samorząd zajął się też wprowadzeniem proponowanych przez mieszkańców miasta poprawek do planu zagospodarowania przestrzennego. Dotyczą one głównie sprzedaży gruntów oraz zmiany przeznaczenia niektórych działek.

Zespoły zaolziańskie zapraszają na

19. 12. 2004, DK Trisia Trzinec, godz. 16.30

Bilety do nabycia u kierowników zespołów, ZG PZKO Cz. Cieszyn, Ula Niedoba Szczepaniak tel: 558 712 859.

KONCERT ŚWIĄTECZNY

Gorole, Zaolzi, Bystrzyca, Oldrzychowice, Olza, Suszanie, Będowianie, Skotnica.

Znad Wisły

■ 82% Polaków negatywnie ocenia działalność rządu Marka Belki, 11% – pozytywnie. Działalność samego szefa rządu źle ocenia 52% ankietowanych, a dobrze – 27%. Pogorszyły się oceny zarówno premiera, jak i rządu. Jak wynika z grudniowego sondażu TNS OBOP, odsetek ocen negatywnych dla rządu wzrósł w stosunku do listopada o 2%, a ocen pozytywnych – zmalał o 1%. W przypadku osoby premiera złych ocen jest w grudniu o 4% więcej, a dobrych – o 3% mniej. Nie uległy zmianie oceny działalności prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Podobnie jak w listopadzie 53% uważa, że szef państwa dobrze wywiązuje się ze swoich obowiązków, a 39% – że źle.

■ Każda wdowa po żołnierzu poległym w Iraku dostaje dożywotnią rentę; jeżeli zabity nie miał żony, taką rentę dostają jego rodzice. Jednocześnie odszkodowanie dla rodziny wynosi 250 tys. zł – przypomniał wiceszef MON Janusz Zemke na posiedzeniu sejmowych komisji. Zanim jeszcze przyszła wiadomość z Iraku o śmierci trzech Polaków w katastrofie śmigłowca, Zemke przedstawiał rano posłom dwóch komisji informację resortu nt. misji w Iraku. Zemke powiedział, że po planowanym zmniejszeniu od połowy lutego 2005 r. liczby polskich żołnierzy w Iraku do 1700 (obecnie służy ich tam 2,4 tys.) niemal o jedną trzecią spadną też koszty tej misji – z 309 mln zł w 2004 r. – do 216 mln zł w 2005 r.

■ Dziś mija 34. rocznica krwawej pacyfikacji robotniczych protestów na Wybrzeżu w grudniu 1970 r. Wg oficjalnych danych, podczas masowych wystąpień przeciw siłom wojska i milicji zginęły 44 osoby, a ponad 1160 zostało rannych. Po ogłoszeniu 13 grudnia 1970 roku podwyżek cen na żywność doszło do spontanicznych protestów w wielu miastach Wybrzeża, m.in. w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie, Elblągu i Słupsku. Wg ustaleń Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej, to sam ówczesny I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka podjął decyzję o wdrożeniu cen i jego terminie, bo sądził, że sukces zawartej właśnie układu o granicach PRL-RFN zminimalizuje złe nastroje wywołane podwyżką. Zorganizowany 14 grudnia strajk w gdańskiej Stoczni im. Komuny Paryskiej rozszerzył się na wiele przedsiębiorstw Wybrzeża, doprowadzając do gwałtownych wystąpień ulicznych. Do przesłuchania w tym procesie pozostało jeszcze ok. 800 świadków.

■ W Warszawie przed Wigilią Świąt Bożego Narodzenia można zamówić Świętego Mikołaja, który wręczy prezenty naszym pociechom. Od kilku lat okazuje się jednak, że największą przeszkodą dla Mikołajów nie są śnieżne zamiecie, ale gościnność klientów. Właściciel jednej z firm zatrudniających Mikołajów Tomasz Kowalski apeluje do rodziców, żeby nie przeceniać możliwości jego pracowników: Niestety podczas wielu wizyt nasi Mikołajowie są częstowani alkoholem.

■ W Białowieckim Parku Narodowym (BPN) zakończył się, obchodzony w 2004 roku, Rok Żubra. Program „Żubr”, opracowany w Zakładzie Badań Ssaków PAN w Białowieży, ma być realizowany w najbliższych latach w porozumieniu m.in. z samorządami terytorialnymi. Oprócz dalszych badań naukowych przewiduje on rozwój turystyczny regionu Puszczy Białowieckiej. Obecne liczące około 350 sztuk stado żubrów, żyjące w polskiej części Puszczy Białowieckiej, powstało z kilku osobników, które przywieziono do Białowieży we wrześniu 1929 r. z różnych ogrodów zoologicznych. Rok 2005 w Białowieckim Parku Narodowym będzie obchodzony pod hasłem „Człowiek i puszcza”. (Oprac. wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

KOMBATANCI SPOTKALI SIĘ PRZY OPŁATKU

Ostatni raz w tym roku

TRZYNIEC (man) – Ostatnią imprezą, zorganizowaną w tym roku przez Koło Polskich Kombatantów, było poniedziałkowe spotkanie z opłatkiem.

Oprócz członków Koła na czele z prezesem **Bronisławem Firlą** do Domu Robotniczego w Trzynie, w którym przebiegło spotkanie, zawiązał szereg zacnych gości. Był wśród nich prezes ZG Okręgu Śląskiego Armii Krajowej w Katowicach **Marian Piotrowicz**, prezes Stowarzyszenia Kombatantów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie – oddziału regionalnego w Ustroniu **Adam Heczko**, prezes Stowarzyszenia Rodzina Katyńska **Józef Pilich**, konsul RP w Ostrawie **Piotr Czarkowski**, dowódca Armii Republiki Czeskiej na terenie województwa morawsko-śląskiego **Jaroslav Gluc**, a także duchowni: ksiądz **Piotr Badura** i pastor **Bogusław Kokotek**.

Po przemówieniach gości krótką homilię wygłosił kapelan Ewangelickiego Duszpasterstwa wojska Polskiego **Zbigniew Kowalczyk**. Spotkanie opłatkowe nie mogło przebiegać bez tradycyjnego składania życzeń, w przedświątecznej atmosferze zgromadzeni odśpiewali wspólnie kilka

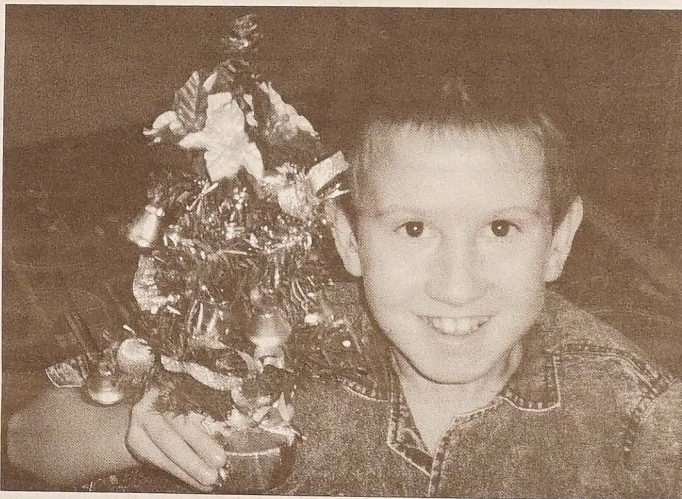
kołed oraz pieśni wojskowych i okolicznościowych.

– W tym roku uczciliśmy ważne wydarzenia związane z okresem drugiej wojny światowej – odpowiedział na pytanie naszego wysłannika na temat bieżącej działalności Koła prezes B. Firla. – W przyszłym zamierzamy uczcić 60-lecie jej zakończenia, 60-lecie Bitwy pod Bolognią, a poza tym wyjechać do Warszawy na światowy zjazd Kombatantów.

Nieszczęсна wieża

Dokończenie ze str. 1

Dziś w tej sprawie górnosuska gmina będzie rokować z obecnym właścicielem wieży szybowej, przedsiębiorstwem państwowym „Diamo”. – Mamy nadzieję, że „Diamo” uzyska od Ministerstwa Przemysłu i Handlu owych 20 mln Kc potrzebnych na rozbiorę – stwierdza wójt Lipner.

Jeden z wychowanków DD „Słoneczko” w Hawierzowie z własnoręcznie ozdobionym stroikiem. Znajdzie się on, obok innych ozdóbek świątecznych, na tegorocznym wigilijnym stole.

Fot. Archiwum Domu Dziecka „Słoneczko”

Serce pod choinkę

Dokończenie ze str. 1

Około dziesięciu spośród sześćdziesięciu poodopiecznych DD „Serce” w Karwinie nie spędzi tegorocznych świąt w gronie rodzinnym. Pozostaną pod opieką wychowawców, zastępujących im matki i ojców.

– Wspólną kolację zjemy w przeddzień wyjazdu pozostałych do rodzin, czyli 21 grudnia. – mówi dyrektor **Milan Haranta**. – Każde dziecko otrzyma wymarzony przez siebie podarunek. Te już w tych dniach gromadzą się pod „Choinkami dziecięcych marzeń” stojącymi w domach towarowych „Prior” i „Hypernova”. Akcja ta, zainicjowana przez miejscowy ratusz oraz Fundację „Zdrowe Miasto”, przebiega już od kilku lat. Dzięki darczyńcom, chłopcy mogą się cieszyć m.in. z wólkmanów, a dziewczyny ze srebrnej biżuterii czy kosmetyków.

Piekawostki

Kot wędrowiec

Rosyjska rodzina odzyskała kota, który w drodze do domu przewędrował ponad 2000 kilometrów przez Syberię.

2-letni kocur Kuzya pojechał ze swoimi opiekunami na wakacje do Jakucka, gdzie wybrał się na samotny spacer i zaginął. Po kilku tygodniach poszukiwań państwo Jefremow uznali, że zwierzę nie żyje i powrócili do domu. Trzy miesiące później kocur stanął na progu ich domu – zmęczony i wychudzony, ale bardzo szczęśliwy. Po wakacyjnej przygodzie pozostała mu jedynie niechęć do opuszczania domu i skłonność do ukrywania się w bezpiecznych kątach.

Wolność dla karpia!

Ekolodzy nakłaniają Polaków, aby kupowali żywe karpie i wypuszczali je na wolność. Protestują w ten sposób przeciwko niehumanitarnemu

traktowaniu tych ryb przed świętami.

Klub Gaja akcję „Jeszcze żywy karp” rozpoczął w 33 miastach Polski. Jego prezes Jacek Bożek powiedział, że ekolodzy nie chcą zmieniać tradycji jedzenia karpia na święta. Chcą jedynie przypomnieć ludziom, że przewożenie karpie w złych warunkach i zabijanie ich na oczach przechodniów jest niezgodne z ustawą o ochronie zwierząt. Ekolodzy z Klubu Gaja w Warszawie zorganizowali happening i rozdawali ulotki.

Dzik terrorysta

Dzik sterroryzował kierowców, pracowników i klientów hipermarketu budowlanego w jednym z największych we Wrocławiu centrów handlowych. Przed wtargnięciem do sklepu dzik biegł po jezdni w okolicach centrum handlowego. Nie spowodował żadnej kolizji – został jednak ranny, prawdopodobnie potrącił go samochód. W końcu zwierzę trafiło

W spotkaniu opłatkowym oprócz członków Koła Polskich Kombatantów uczestniczyli przedstawiciele organizacji wojskowych z Czech i Polski, Konsulatu RP w Ostrawie i dalsi. Fot. ROMAN BASS

Więcej za odpadki

PIOSECZNA (kor) – Jeszcze przed świętami miejscowy samorząd zajmie się dwoma rozporządzeniami gminnymi. Dojdzie przede wszystkim do zmiany rozporządzenia o likwidacji odpadów komunalnych i podwyższenia opłat za wywóz śmieci.

Obecnie mieszkańcy Piosen płacą co roku za likwidację odpadów 300 Kc od osoby. O tym, ile będzie trzeba zapłacić za te usługi 1 stycznia 2005 r., zadecyduje samorząd. Wójt **Jan Krzok** przygotował pod obrady samorządu kilka wariantów. Najtańszy przewiduje opłatę wysokości 310 Kc, najdroższy – Kc na rok od osoby.

Od 1 stycznia przestanie natomiast obowiązywać rozporządzenie o opłacie pobieranej przez gminę od za pobyt dzieci w przedszkolu i świetlicy szkolnej. Zgodnie z nową ustawą szkolną opłaty te rodzice będą uiszczać wprost w dyrekcji szkoły pod którą podlega także czesko-skie przedszkole.

Rozdano sto tysięcy

HAWIERZÓW (wak) – Ponad 1000 koron otrzymały z kasy miejscowej organizacji pozarządowej działającej na terenie Hawierzowa. Najwięcej – 40 tys. koron, przyznano Stowarzyszeniu „APROPO”.

Pieniądze wykorzystane będą na realizację projektu dotyczącego pomocy ludziom niepełnosprawnym, konkretnie na kursy asystenckie. Cieszą się z tego również mieszkańcy Hawierzowa. W tym roku wzbogaciło się Obywatelskie Stowarzyszenie AMOS-Hawierzów. Organizacja ta pomaga ludziom niepełnosprawnym znaleźć pracę. Dotacje w wysokości od 5 do 10 koron zasilą m.in. kasy Stowarzyszenia „Don Bosko”, prowadzącego świetlice środowiskowe dla dzieci, Organizacji Podstawowej „Dio”, Towarzystwa „Tyflo Centrum” oraz Diakonii Śląskiej. Jeszcze w tym roku hawierzowski samorząd zadecyduje o tym, które szkoły średnie i zawodowe otrzymają dotacje na współpracę z polskimi partnerami. W sumie chodzi o 160 tys. koron.

Maluszki z Domu Małego Dziecka w Suchej Średniej nie trafiają na święta nawet do najlepszych rodzin. Dwulatki nie mogą bowiem wytłumaczyć, że ciocia i wujek nie chcą go na zawsze i dlatego po dwóch, czy trzech dniach musi wrócić do placówki. Jeśli tak małe dziecko nawiąże z kimś kontakt wzrokowy, dotykowy i uczuciowy, to rozstanie przypłacić może chorobą sierocą.

Święta najmłodsze sieroty spędza więc w „swojej” placówce. Ciocie przygotowały dla nich świąteczny obiad, a pod choinką nie zabraknie podarunków.

– Robimy wszystko, co w naszej mocy, aby dzieci czuły atmosferę świąt, żeby cieszyły się z niej razem z tymi, którzy przez cały rok otaczają je miłością i opieką. Nie możemy jednak zrobić jednego – zastąpić im prawdziwego domu, z rodzinną mamą i ojcem – mówi B. Zdralkowa.

na parking przed sklepami. Było m.in. zainteresowane stoiskiem z choinkami. Potem wbiegło do hipermarketu budowlanego.

Dzik nie dostał się na halę. Został zatrzymany i zamknięty w dziale obsługi klienta. Zachowywał się bardzo spokojnie. Na miejsce wezwano weterynarza, który uspił zwierzę. Dzika przetransportowano do schroniska dla zwierząt, gdzie zostanie przebadany. Jeśli obrażenia nie będą poważne, zostanie wypuszczony na wolność.

Pod Unijną ochroną

Mediolańscy piekarze i cukiernicy uczynili pierwszy krok, aby chronić swoje słynne bożonarodzeniowe panettone przed podróbkami. Opublikowali zgłoszenie mediolańskiej drożdżowej baby do towarów objętych unijnym chronionym znakiem towarowym. Jeśli postawią na swoim, od przyszłego roku czubata baba z rodzynkami zostanie „obrandowa-

na” – będzie miała prawo do wielokolorowego logo i certyfikatu pochodzenia, podobnie jak apelacja (DO) przysługująca winom ze ściśle wyznaczonych regionów i obszarów.

Panettone z rodzynkami i kandzowanymi owocami należy do najpopularniejszych dań podawanych w całych Włoszech w czasie świąt Bożego Narodzenia, dawana jest też w charakterze prezentu. Na samo tylko panettone Włosi, jak się oblicza, wydadzą w tym roku 360 milionów euro. Z panettone łączy się kilka legend. Jedną z nich opowiada, że panettone było pomysłem siostry zakonnej. W klasztorze siostry miały przed sobą biedne i smutne Boże Narodzenie, ale siostra Unghetto postanowiła dodać do ciasta – piekarnictwie na chleb – cukier, jajka, miodu, kawalki cytryny, a potem nakładła na nim nożem znak krzyża, który podczas pieczenia uformował charakterystyczne zagłębienia w skórce.

AMERYKA POŁUDNIOWA OCZAMI ZAOLZIANKI

Migawki z Gwatemali

Wjechała o wyjeździe do Ameryki. Wpadła bez długiego zastanowienia się nad innymi możliwościami. Wyszła prosto z serca, a ja miałam ją niemal automatycznie przyjąć. Jak inne małe, niezbyt ważne rzeczy, które podejmujemy co miesiąc i wiemy z wcześniejszych doświadczeń, wychowania czy edukacji, że są właściwie i dobre. Moja fascynacja językiem hiszpańskim i kulturowa dla kultury z nim związanej czekały na właściwy moment. Tu jestem, na progu swojej kilkumiesięcznej przygody, z zamiarem zanurzyć się w głąb rzeczywistości, w której żyją współcześni mieszkańcy Gwatemali, Hondurasu, Nikaragui i Kostaryki. Z zamiarem poznania i zrozumienia ich życia.

Gwatemala tworzyła od zawsze serce świata Majów i po dziś dzień w jej żyłach tętni i koi krew miejscowych autochtonów – Indian, którzy byli jej pierwotnymi mieszkańcami. Ich życie nieustannie związane jest z tradycyjnym życiem przodków i przenosi tajemnicze przesłania do odmiennych scenarii świata współczesnego. Mówiąc o kraju, na początku trzeba sobie przypomnieć, że w tym regionie przez wieki trwała walka o spokojne życie mieszkańców. Niepodległość, pokój i życzliwość przyrody nie były tu czymś oczywistym. Kraj był terenem najazdów konkwistadorów, polem zmagania guerilli, dyktatorów i zwaśnionych stron wojny domowej. Droga do pokoju była długa i żmudna i nie tak dawno, bo dopiero w roku 1996, zostały podpisane umowy pokojowe między rządem a rewolucjonistami. Powie się, że w ciągu 36-letniej wojny domowej zostało zabitych 200 tysięcy cywili, ponad milion osób utraciło dom, a tysiące po prostu „zniknęły” bez śladu nie wiadomo gdzie. Szczególne prześladowania dotyczyły pierwotnych mieszkańców, a cały kraj uciierał niepotrzebne szkody na skutek braku pieniędzy na edukację, wybudowanie i rozwój systemu opieki socjalnej czy służby zdrowia.

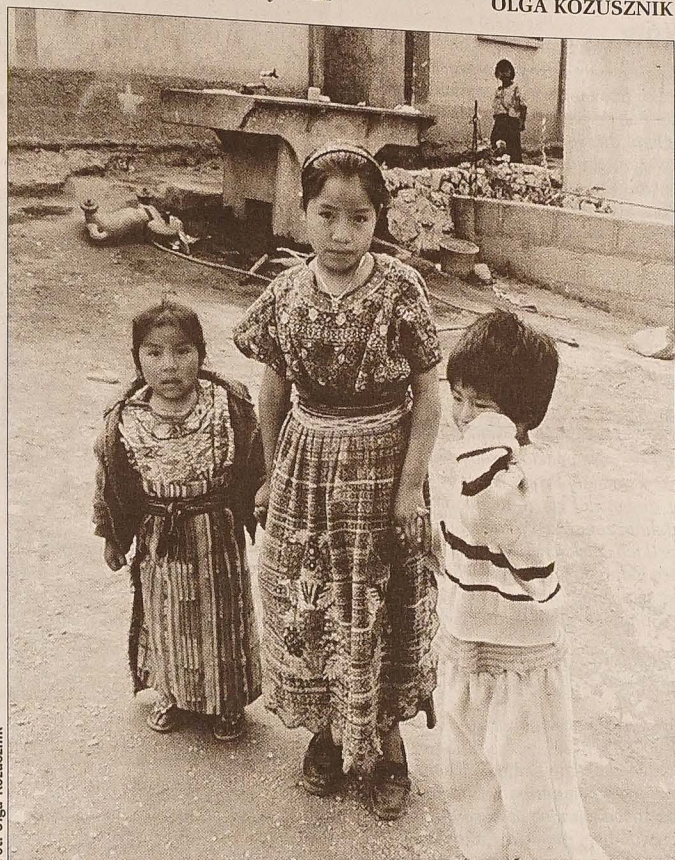
Godne podziwu jest to, że pomimo nie tak dawnych wstrząsających doświadczeń i tragicznej historii, ludzie nie cechuje obojętność i apatyzm. Odwrotnie – kogokol-

wiek spotykam, gdziekolwiek idę, towarzyszą mi przyjazne spojrzenia, uśmiechy, miłe odpowiedzi. Na każdym kroku rzuca mi się w oczy to, jak ludzie są tutaj bardzo usłużni, otwarci i zawsze gotowi do pomocy. To właśnie oni czynią Gwatemalę tak bardzo ciekawą i niepowtarzalną. Około 45 % populacji jest majskiego pochodzenia. Ich stare rytuały, wierzenia, a także ponad 20 różnych języków przetrwały do dnia dzisiejszego. Utrzymywane są przeważnie w odległych od cywilizacji górskich wioskach. I aczkolwiek język hiszpański jest językiem oficjalnym, można stale spotkać starsze osoby, które nie rozumieją i nie mówią po hiszpańsku. Często jest także analfabetyzm oraz kompletny brak jakiegokolwiek wykształcenia u kobiet.

Nie można w tym momencie nie wspomnieć o nadal bardzo aktualnym zjawisku, które jest wszechobecne w życiu i kulturze wszystkich

krajów Ameryki Środkowej. Nazywane jest „machismo” (czyt. machismo), a termin ten odnosi się do roli mężczyzny (czyli „machos”) w społeczeństwie. Obowiązującą tu tradycyjnie regułą jest to, że mężczyzna rządzi całą rodziną, tylko on jest tym, kto podejmuje decyzje, kto robi sobie, co chce. A kobieta... słucha. Na szczęście w ostatnich latach coraz bardziej staje się widoczne, że stopniowo zachodzą w tych zasadach pewne zmiany. Kobiety coraz częściej podejmują studia wyższe, zabiegają o zmianę nastawienia społecznego. A jest ono związane przede wszystkim z ustaloną koncepcją życia rodzinnego i przyjętym modelem liczby dzieci. Będzie jednak trwać jeszcze bardzo długo, nim społeczeństwo osiągnie potrzebne zmiany, nim naprawione zostaną szkody spowodowane brakiem informacji i oświaty.

OLGA KOŻUSZNIK

Fot. Olga Kozusznik

owocno tytowe

Fatboy Slim

»Palookaville« (2004)

Dawno, dawno temu istniał na Wyspach Brytyjskich projekt Freakpower, poruszający się na granicy funky, jazzu, popu i rodzącej się muzyki electro. Po rozpadzie kapeli jej lider, Norman Cook, który już od jakiegoś czasu parał się w wolnych chwilach zawodem DJa, zaczął produkować własną muzykę, stając razem z Chemical Brothers przy kółkach nowego, energicznego rodzaju muzyki elektronicznej „big beat” (nie mylić z terminem „big bit”, który jest czeskim endemitem słownym). Wraz z nią narodził się „chudy grubasek”, czyli Fatboy Slim.

W tym roku, cztery lata po ostatnim krążku pt. „Halfway Between The Gutter And The Stars” ukazuje się płyta „Palookaville”, stanowiąca powrót do korzeni – rześkich melodii, skocznych rytmów, zabawnych sampli. Cóż tu ukrywać, „grubasek” nigdy nie reprezentował sztuki najwyższej rangi, jego muzyka jest na wskroś stworzona dla wybornej zabawy. Tym, co wyróżnia go jednak z jednolitej masy setek innych producentów, jest precyzja, z jaką konstruuje z urywków melodii i dźwięków mozaiki poszczególnych utworów oraz – przede wszystkim – lawina dobrych wibracji i czystej energii, która emanuje z jego kompozycji. Większość recenzentów najnowszej płyty Fatboya oceniło ją jako najspokojniejszą ze wszystkich dotychczasowych. Mają rację. Ja jednak zapewniam, że pomimo to znajdzie się kilka kawałków, które sprawią, że głowa słuchacza zaczyna po chwili całkowicie mimowolnie kiwać się do rytmu.

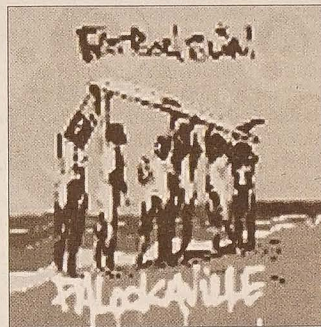
Wytwórnia wybrała na pierwszy singiel płyty utwór „Slash Dot Dash”, który jest przykładem klasycznego rękopisu „grubaska”, typowego dla jego największego przeboju „Rockafeller Skank”. Płyta jest jednak o wiele bardziej różnorodna, co być może rozczaruje jego fanatycznych wielbicieli. Fatboy oprócz kilku klasycznych wybuchowych kawałków sklepanych na samplerze zamieścił na płycie także rasowe piosenki grane w większości przez żywą kapelę, a za mikrofony po raz kolejny zaprosił kilka znanych twarzy (wcześniej współpracowała z nim Macy Gray czy wyniesiony z grobu Jim Morrison). Tak jest na przykład w wypadku utworu „Put It Back Together”, który swoim głosem ozdobił Damon Albarn z brytyjskiej kapeli Blur.

Pomimo to jednak można powiedzieć, że najnowsza płyta Fatboya nawiązuje pod wieloma względami do przebojowej „You’ve Come A Long Way Baby” (1998), która zapewniła mu światowy rozgłos a zawarte na niej hity lub ich skrawki do dziś szaleją na ścieżkach dźwiękowych filmów, w reklamach, dżinglach radiowych.

W sumie „Palookaville” nie jest objawieniem, nie musicie łamać nóg, biegnąc do sklepu muzycznego, bo po kilku przesłuchaniach barwy poszczególnych utworów zaczynają powoli blaknąć. To jednak nie zmienia faktu, że jest ona jednym z ciekawszych wydawnictw tego sezonu a wspomniana wyżej energia zakonserwowana w nagraniu jest w stanie rozjaśnić niejedną ciemną i wilgotną wieczór.

Przekaz z planety Palookaville jest bowiem bardzo optymistyczny. Słońce, koktajle i nocna impreza na plaży. Warto się ogrzać.

DAREK JEDZOK

Marionetki

No i stało się. Marynka zapaliła trzecią świeczkę na adwentowym wieńcu. Jej mąż, hutnik na zasłużonej emeryturze, błąkał pod nosem „zaś wydziewosz” i odwrócił się do ekranu telewizora. Nie miał zrozumienia dla zachowania swojej żony i nawet nie chciał jej zrozumieć. Bobki, dwadzieścia rodzajów ciastek, lampki na choince, świeczki, sprzątanie i tak posprzątano domu i inne duperełki. A jak sobie przypomniał, że w Wigilię znowu będzie musiał zakatrupić niewinnego śliskiego karpia z wanny, to mu aż włosy dęba stanęły na jego głowie. Święta, cholera. W

Wigilię po wieczery, kiedy człowiek najchętniej położyłby się z pełnym brzuchem przed telewizorem, żona ciągnie go na pasterkę. Następnego dnia rano znowu do kościoła. A potem się męcz człowiek z małżonką bez możliwości ewakuacji z przeszczęśliwego gniazdka domowego. A Marynka? Niestety, wie o czym akurat jej mąż myśli. Doskonale zna jego podejście do sprawy. Przypomina sobie święta w domu rodziców. Schodziła się z nią cała rodzina. Po długim czasie można było usiąść w całym gronie, pooddychać świąteczną atmosferą, porozmawiać, wspominać. A teraz? Dzieci za granicą, każde ma swoje życie i swoje rodziny. Siostra z mężem nie obchodzi właściwie świąt. „Bo i po co się męczyć”, odpowiedziała jej kiedyś siostra, jak wpadła poczytać bluzkę na imprezę w pracy. „A atmosfera?” „Atmosfera jest przez cały miesiąc na ulicach, a to mi w zupełności wystarczy. W Wigilię i święta na ulicach

już jest smutno. Wigilia to tak naprawdę koniec świata.” „Aha”, odpowiedziała jej zbita z tropu Marynka. Co gorsza, teraz uświadomiła sobie, że jej mąż w zupełności zgadza się z poglądem siostry. Święta, cholera.

Marynka usiadła w fotelu i zapatrzyła się w płomyki trzech zapalonych świeczek. Adwent – okres oczekiwania i uszczęśliwiania nas na siłę. Gdyby tak móc wrócić do tego okresu, kiedy adwent był czasem spokoju? Żadnych zabaw tanecznych. Po wieczorach schodzono się w chałupach i darto pierze. I te rozmowy, i opowiadki starszych, i piosenki. A potem wieczera wigilijna. Cały dzień poszczenia i to przygotowywanie się w cichości do wieczery, i ta pierwsza

ADWENT

gwiazdka. Ojciec brał do ręki Biblię i czytał, każdego roku to samo, czytał historię, jak to Józef z Marią szli do Betlejem i nie mogli znaleźć miejsca na nocleg. I ta historia biblijna była tak bliska i namacalna. Cały rok historia biblijna była tak bliska i namacalna. Cały rok się na nią czekało. Może namówi męża, by w Wigilię też wziął Biblię do ręki? Ale komu będzie ją czytał? Gdyby chociaż dzieci z wnukami przyjechały. Wnućkom by chyba poczytał. A może podejść do sprawy tak jak siostra? Zrezygnować z świąt? Nigdy. Zapałała się Marynka. Choćby miała udawać, choćby męża na pasterkę miała ciągnąć koniami, nie zrezygnuje. Wierzy, że kiedyś będzie inaczej. Popatrzyła na męża. Odwrócił głowę od telewizora i spoglądał na płomień świecy. Ciekawe o czym myśli? Pomyślała Marynka i uśmiechnęła się. Zna przecież myśli swojego męża.

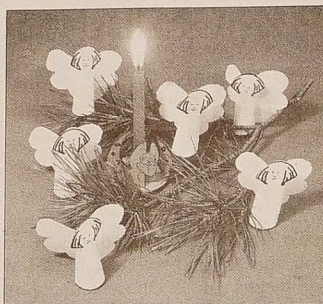
Na świątecznym stole

Świąteczny stół koniecznie musi być ładnie udekorowany. Zazwyczaj zajmują się tym mamusia, my jednak mamy dla was propozycję dekoracji, którą wykonać może własnoręcznie nawet przedszkolaczek. Spójrzcie na nasze zdjęcie – taki chór małych aniołków nie będzie przeszkadzał spojrzeniom na współbiesiadników po przeciwległej stronie stołu, a wygląda bardzo ładnie.

Potrzebne będą kartki białego papieru (kancelaryjny, a nawet listowy), kalka, ołówek lub długopis, nożyczki i ewentualnie kredki, jeśli wolicie kolorowe aniołki od białych. Najpierw przez kalkę trzeba skopiować kształt aniołka, który widzicie pod drukiem tego artykułu – tyle razy, ile aniołków chcemy mieć. Potem wycinamy aniołki, przecinamy w miejscach linii kre-

skowanych, odginamy skrzydła do tyłu i zakładamy górne nacięcie na dolne. Przed złożeniem narysujemy jeszcze aniołkom buzię i kolorujemy, jeśli chcemy. Teraz już wystarczy ustawić na stole mały świecznik ze świeczką choinkową, położyć gałązkę sosny, świerku czy jodły, może też być to jemiola – i gotowe. Dobrze jest umieścić aniołki białe na kolorowej serwetce, a jeśli znajdziemy odpowiedniej wielkości tacę, będzie można cały nasz chór przenieść.

Nie wątpię, że pomagacie mamie także w kuchni, np. przy panierowaniu tradycyjnego karpia. Jeśli jednak ktoś nie lubi lub nie może jeść smażonych potraw, możecie przygotować sami rybę zupełnie inaczej. Poproście mamę o kilka kawałków ryby, lekko je posolicie i umieścicie na niej wior-

FOT. MAREK SANTARIUS

ki masła (bardzo stężalego, wprost z lodówki) i posypiecie startym żółtym serem albo posiekaną zieloną pietruszką. Następnie każdy kawałek zawiniecie w odpowiedniej wielkości folię aluminiową (alobal). Folię posmarujcie przed położeniem na niej ryby oliwą. Teraz umieścicie „zawiniątką” na blasze lub brytfance zwilżonej wodą i upieczecie w dobrze nagrzanym piekarniku. Trwa to ok. 25–30 minut, gotowe danie rozpakujecie każdy sam już na talerzu. Ciekawam, czy wam się uda i dekoracja i nowe danie, a tymczasem serdecznie wszystkich pozdrawiam.

Literka

Głosikowa Korespondencja

W szufladzie Głosika znalazło się obecnie kilka listów o wizycie Mikołajów w przedszkolach. Piszę w liczbie mnogiej, bo okazuje się, że oprócz naszego świętego po świecie rzeczywiście chodzi obecnie więcej Mikołajków z prezentami. Przeczytajcie zatem o tym, jaki był

Mikołaj...

...w Oldrychowicach

W poniedziałkowy rano w oldrychowickim przedszkolu krzątało się 16 krasnoludków. Robili generalne porządki na 102. Wszystkie zabawki w ten magiczny dzień w ciągu paru minut znalazły swoje miejsce. Jeszcze przystroić stoliki dla gości, własne głowy w mikołajkowe czapki i cicho sza, żeby było słychać czarodziejskie dzwoneczki. Dziń, dziń już idą... Święty Mikołaj z diabełkiem już się z dziećmi witają, opowiadają, żartują... Przedszkolaki prezentują swój program jak najlepiej umieją. Udało się, święty Mikołaj rozdaje prezenty i żegna się. Potem jeszcze firma Walmark wysłała swego pomocnika, by podarował dzieciom witaminowy kalendarz i marsjańskie zegarki; pani Bystro-

niowa z pobliskiego sklepu przysłała swego Mikołaja z ulubionymi piernikami; pani konsul z Ostrawy przywiozła osobiście dzieciom kasety wideo z przygodami Pszczółki Mai, CD i kasety z dziecięcymi piosenkami. Dzięki drugiej części, gdzie są nagrane podkłady muzyczne, przedszkolaki zaraz pośpiewały sobie ulubione przeboje. I jeszcze przedstawiciel ZG Macierzy Szkolnej dostarczył dzieciom witaminowe soczki. Kiedy słysząc kolejne dzwoneczki – w drzwiach nie pokazała się biało-czerwona czapeczka, lecz pani listonoszka z ogromną paczką, też od Mikołaja, a znajdowały się w niej znakomite kostiumy bajkowe! No i jak tu nie kochać świętego Mikołaja? Zapraszamy za rok!

Pani Janka

...w Lutyni Dolnej

Nasze przedszkole, jak co roku, odwiedził Mikołaj. Wśród ogólnej radości dzieci, jak zwykle z workiem pełnym prezentów, wszedł nasz gość. Dzieci przywitały go niezwykle, bo wierszykami recytowanymi w czterech językach – po polsku, czesku, angielsku oraz litewsku. Oprócz wierszyków dzieci, rzucając śnieżynkami, zaśpiewały angielską piosenkę „LET IT SNOW”. Mikołaj musiał sprawdzić w prawdziwej mikołajowej księdze, czy dzieci były grzeczne. I okazało się, że przedszkolacy z naszego przedszkola to prawdziwe aniołki. Potem już nic nie stało na przeszkodzie, by dzieci otrzymały prezenty – ładne drewniane zabawki i oczywiście słodycze.

Dziękujemy Ci, Święty Mikołaju!

Pani Marysia

...u Ekoludków

Na wizytę św. Mikołaja czekały w swym przedszkolu również gródeckie Ekoludki. Doczekały się w samym dniu jego święta – 6 grudnia. Do Sali zabaw wkroczył Mikołaj ze swą świtą: groźnym z wyglądu diabłem i czarodziejską staruszką, która zastąpiła w tym dniu bardzo zajętego anioła. Nasze Ekoludki przywitały niebiańskiego staruszka wierszem i piosenką. Potem Mikołaj wyjął „Księgę grzechów”, gdzie zapisane ma mało chwalebne uczynki, np.: Kto czasem kłóci się z kolegami, kto często grymasi przy jedzeniu, kto jest bałaganierzem... Po prostu, jako święty, wiedział o wszystkich wszystkim. Diabliśko już się radowało, że wreszcie będzie mogło wsadzić kogoś do swego worka, ale mu nie wyszło. Nie może przecież zabrać kogoś, kto przyrzeka poprawę i w dodatku broni go sam Mikołaj? No bo Mikołaj wiedział również o wszystkim dobrym i nie szczędził pochwał za dobre zachowanie. Kto mógł, pochwalił się przed św. Mikołajem wierszykiem lub piosenką, dzielny był nawet mały gość, który dopiero będzie przedszkolakiem, a przyjechał od babci aż z dalekiej Pragi. Występy podobały się wszystkim, także diabeł dał się nimi udobruchać. W nagrodę każdy dostał małą zabawkę i pudełko czekoladek. Na pożegnanie wszystkich zaskoczył Mikołaj, wręczając paniom nauczycielkom ładną dużą choinkę, która stanie w przedszkolu. A że jest sztuczna? Dla przedszkolaków Ekoludków to przecież normalne: uratują jedno żywe drzewko.

Lidia Kluz

Przed tygodniem obiecaliśmy wam dalsze wiadomości o ciekawych akcjach uczniów z Oldrychowic. Oto one:

Co z odpadkami?

Jeszcze we wrześniu odwiedziliśmy firmę Nehlsen. Powtórzyliśmy sobie, że do żółtego pojemnika wrzucamy zużyte butelki z tworzyw sztucznych, do niebieskiego papieru, a do zielonego szkło. Po wykładzie poszliśmy do dużej hali, gdzie były ogromne stosy zwiezonego papieru, szkła i tworzyw sztucznych, na górze zaś panie sortowały butelki plastikowe według kolorów. Dowiedzieliśmy się, że z tworzyw sztucznych robi się niektóre ubrania, a nawet zabawki. Dowiedzieliśmy się dużo o sortowaniu odpadów.

Natalia Gajdacz i Lenka Tomiczek, klasa 5

Niecodzienne spotkanie

W listopadzie do polskiej szkoły w Oldrychowicach przyjechała pisarka, Anna Onichimowska. Spotkaliśmy się wszyscy w klasie piątej i pani Onichimowska opowiadała nam o tym, jak pisze książki. Czytała nam też urywki z książek, które przywiozła – np. „Duch starej kamienicy”, „Tam, gdzie wiedza leci w piaskowej zamieci”, „O zebrze, co chciała być w kwiatki”. Potem odpowiadała na nasze pytania. Dowiedzieliśmy się, że pani pisarka ma dużo pomysłów, które umieszcza w swych książkach. Razem napisała 35 książek – niektóre dla dzieci młodszych, niektóre dla młodzieży. Mogliśmy też kupić jej książki z podpisem pisarki.

Aniela Krzok, kl. 5
Inna pani przyjechała na początku grudnia do polskiej szkoły w Bystrzycy, a dowiedziecie się o niej z następnego listu.

Miła niespodzianka

W drugim dniu grudnia zawitała do naszej szkoły piosenkarka z Chicaga – pani Sefora. Była bardzo miła, a także ładna. Byliśmy z nią całą lekcję, graliśmy różne gry. Po wielkich prośbach nam zaśpiewała, a śpiewa bardzo, bardzo ładnie. Chociaż mówiła tylko po angielsku, bardzo dobrze rozumieliśmy się. Niestety, dzwonek na koniec lekcji przerwał tę miłą niespodziankę, którą przygotowały nam panie Opluśtil i Cymerys.

Daniel Cienciała, PSP im. S. Hadyny w Bystrzycy, kl. 4

Wesołych Świąt po błędowicku

W naszej młodzieży jest potencjał – tylko go wyzwolić. W błędowickiej PSP udało się to nauczycielce Dagmar Owczarzy, reżyser sobotniego Koncertu Świątecznego, do którego w fragmentach wracamy w naszym fotoreportażu.

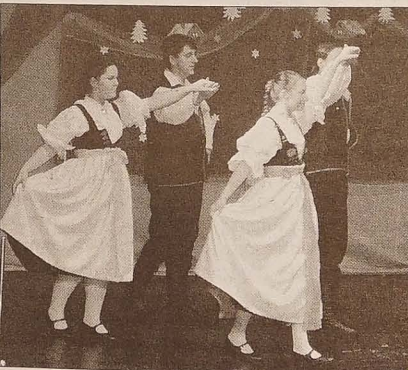
Jasełka w wykonaniu przedszkolaków.

Baletki, czyli najmłodsze uczennice błędowickiej szkoły przygotowała nauczycielka Henryka Łabudek.

Idą, idą kolednicy... z gwiazdą i pieśnią na ustach.

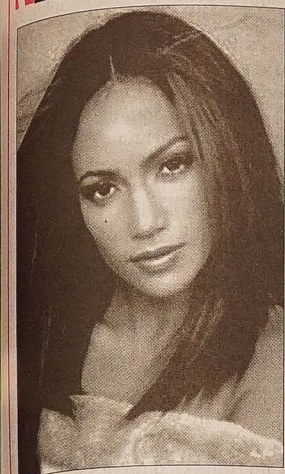

ZT „Błędowanie” to połączenie talentu, młodości i wigoru.

W niższych klasach błędowickiej podstawówki rośnie narybek nawiązującego do tradycji dawnych „Błędowic”, „Błędowian”.
Tekst i zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Plotka

Jennifer Lopez zamierza spędzić święta z bezdomnymi na Bronksie. Latynoska piosenkarka postanowiła, że w tym roku wigilię spędzi z mieszkańcami dzielnicy Nowego Jorku, w której się wychowała. Artystka pojawi się w jednym ze schronisk na Bronksie. Piosenkarka nie tylko obdaruje prezentami bezdomnych, ale też zaśpiewa dla nich. To nie pierwsza akcja Jennifer Lopez skierowana do jej byłych sąsiadów. Podczas Święta Dziękczynienia artystka zajmował się rozdzielaniem indyka dla bezdomnych.

Andrzej Sikorowski, lider grupy „Pod Budą”, spędza święta tradycyjnie w domu ze swoją rodziną. – *Robię tak od lat, w zasadzie nie czynię wyjątków od tej reguły uważając, że istotą świąt Bożego Narodzenia jest rodzinne ich spędzanie. Krzysztof Cugowski*, lider „Budki Suflera”, planuje święta jak zwykle w domu, kameralnie. – *Na co dzień jest w moim życiu tyle napięku i zamętu, że w tych kilka świątecznych dni absolutnie nie mam ochoty na... wyjścia. Aktor Bartłomiej Topa* uważa, że święta to czas, który powinno się poświęcić rodzinie i refleksji. Reżyser **Jacek Bromski** święta Bożego Narodzenia spędza w domu. – *To jest dla mnie ważna rodzinna uroczystość, zawsze spędzam ją z najbliższymi. Święta, jak co roku, spędza z synem w domu aktorka Dorota Stalińska. – Oboje niecierpliwie czekamy na Mikołaja i prezenty, które nam przyniesie. Kompozytor Jan Kanty Pawluśkiewicz* święta tradycyjnie spędza w Krakowie, choć największym sentymentem darzy lata, kiedy przy wigilijnym stole zasiadał w swoich rodzinnych stronach, w Nowym Targu. Podhale jawi mu się bowiem jak... sen.

(int, dz)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

TANIE, GUSTOWNE, Z POMYSŁEM I... NAJMILSZE SERCU Oryginalny podarunek

Jakie podarunki sprawiają nam największą radość? Te niepowtarzalne, przygotowane tylko z myślą o nas. Takie właśnie są nasze propozycje. Nie sposób znaleźć ich w żadnym sklepie, są też proste i...niedrogie.

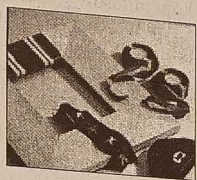
Koc z aplikacjami. Z jednobarwnego koca możesz wyczarować oryginalny podarunek. Z miękko układającej się tkaniny w kontrastowym kolorze wytnij dowolne motywy (gwiazdki, renifery, aniołki). Ułóż je na kocu i sfstryguj. Zszyj maszynowo ściąganiem zryżakowatym lub ręcznie - drabinkowym.

Kolorowe ramki. Taki prezent mogą zrobić nawet dzieci.

Najprostszą ramkę (np. z drewna) możesz zrobić z wstążkami, koronką czy taśmą pasmanteryjną. Brzegi ramki (wszystkie lub np. tylko dolny i górny) owiń kawałkami taśmy. Wolne końce podklej od tyłu niewielką ilością mocnego kleju.

Oliwa z aromatycznymi przyprawami. W butelkę włóż np. gałązkę rozmarynu, ziarna gorczycy i czerwonego pieprzu, papryczkę chili oraz ząbki czosnku. Następnie zalej przyprawę oliwą i zakorkuj butelkę. Na koniec udekoruj ją, obwiązując górną część sztywną rafią oraz przymocowując kolorowe serduszka i kokardki z rafii lub sznurka.

Gustowny pamiętnik. Zwykły zeszyt z teksturowaną okładką obłóż tkaniną.

na. Materiał przyklej do okładki klejem, który nie przesącza się przez materiał. Do obłożenia możesz wybrać tkaninę w efektywny wzór lub połyskującą satynę, na którą możesz naszyć lub przykleić kolorowe szkiełka (kupisz je w pasmenterii).

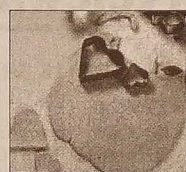
Romantyczne lampiony. Słoik o dowolnej wielkości, np. po dżemie, pomaluj kolorowym lakierem. Gdy wyschnie, za pomocą cienkiego

Ozdobne butelki. 1. Modelinę ugniatą, aż da się łatwo formować. Dokładnie rozważuj, następnie wyk-

pedzelką nanieś na szkło fantazyjne polyskujące wzorki. Możesz użyć specjalnej farby witrażowej, a nawet lakieru do paznokci.

rój (np. foremką do ciasta) dowolny motyw, np. serduszka. 2. Szklaną butelkę umyj i osusz. Wykrojone z modeliny motywy kolejno przykładaj do jej ścianki i lekko dociskaj, by nadać im odpowiedni kształt, następnie ostrożnie zdejmij. 3. Motywy delikatnie włóż do wrzátka, chwilę pogotuj - wtedy stwardnieją. Osusz je, a, kiedy ostygną, pomaluj z jednej lub obu stron farbą. 4. Gdy farba

wystygnie, wewnętrzną stronę ozdób posmaruj klejem i przyłóż do butelki i docisnij. Do takiej butelki możesz włożyć np. własnej roboty.

(P D)

RADY NA CZASIE

Czas porządków

Dla tych, którzy wpadli w wir przedświątecznych porządków mamy kilka generalnych rad na odświeżenie mieszkania.

* Aby uniknąć nadmiaru pary w łazience podczas napełniania wanny wodą, najpierw trzeba odkręcić kran z zimną, a potem z ciepłą wodą. Przeciwdziała to także pękaniu i odpryskiwaniu emalii ze ścian wanny.

* Jeśli świecznik jest pozalany woskiem, trzeba go włożyć na kilka godzin do zamrażalnika. Potem bez trudu można z niego usunąć wosk.

* Naklejki, których nie można usunąć z szyb lub innych gładkich powierzchni, trzeba podgrzać bardzo gorącym powietrzem przy użyciu suszarki do włosów.

* Drobne rysy, dziurki w białej ścianie lub inne niewielkie uszkodzenia można skutecznie zatuszować zwykłą pastą do zębów.

* Skrzypiące lub zacinające się szafy w meblach można natrzeć mydłem (miejscami, w których się przesuwają) lub posypać talkiem.

* Jeśli ktoś ma piec węglowe, powinien co jakiś czas wrzucić do żaru oberki z ziemniaków. Podczas ich spalania rozpuszcza się sadza nagromadzona w piecu w przewodzie kominowym.

(dz)

Warto wiedzieć

ZAMIAST CIAST WYBIERZ KUTIĘ

Święta w wersji light

Dbasz o figurę, a tu nieublaganie nadchodzą święta i wielkie obżarstwo. Pamiętaj, że świąteczna dieta może być pyszna, lekka i zdrowa, jeśli ograniczysz ilość użytego do przygotowania potraw tłuszczu i nie będziesz przesadzać ze słodyczami. Wybierz ryby (pieczone w folii lub gotowane), do śledzia zamiast śmietany dodaj jogurt. Dania z kapusty i grzybów, lekki jarski barszcz w umiarkowanych ilościach nie zaszkodzą. Zamiast ciast wybierz kutię z ziarnami pszenicy, miodem i odrobiną migdałów (zawierają tłuszcz chroniący serce i witaminę E zapewniającą młodość). Świeże cytrusy (witamina C, rutyna, błonnik, bioflawonoidy) oraz wigilijny kompot: suszone morele i śliwki pełne błonnika, beta-karotenu i składników mineralnych.

(k)

WÓDKA SZKODZI TAKŻE W ŚWIĘTA

Pij z umiarem

Przypomnienie o bardzo negatywnym działaniu wódki na organizm ma mniej więcej tyle samo sensu co umieszczanie na reklamach papierosów ostrzeżenia o ich szkodliwości. Za kilka dni zaczynają się święta, dużo tłustego, ciężkostrawnego jedzenia... no i jak przy tym nie wypić kieliszka. Albo dwóch, trzech lub więcej.

Normalny scenariusz wygląda w ten sposób: rodzina siada do uroczystego śniadania, obiadu. Wychylając kolejne kieliszki kontynuuje zapijaną biesiadę do wieczora. Wczesnym

popołudniem niektóre osoby zaczynają odczuwać kłopoty z trawieniem. Wzywają pogotowie, dostają zastrzyk. Ci, którym to nie pomaga, lądują w szpitalu z kamicą żółciową, o której posiadaniu ludzie dowiadują się zwykle właśnie przy okazji świątecznego pijaństwa.

Jeżeli nie nawałił woreczek żółciowy, nie wysiadła trzustka, to przynajmniej jeszcze przez kilka dni po świętach trwają bardzo popularne narzekania na wątrobę...

Mechanizm zjawiska jest prosty. Bierze się ono z popijania tłustych potraw wysokoprocenowym alkoholem, który wstrzymuje wydzielanie soków trawiennych. Stąd poalkoholowe wymioty - pokarm nie zostaje strawiony, zaczyna fermentować w żołądku, jelitach, zatruwać organizm.

Dostając równocześnie od rozłożenia alkoholu i tłuszczu zjadany w potrawach, wątroba wybiera likwidację większego bezpośredniego zła, czyli eliminację alkoholu. Nie ma możliwości, by w tym samym czasie trawiła pożywienie. Trafiający do niej tłuszcz zostaje zmagazynowany, co powoduje jej „stuszczenie”, a w dalszej konsekwencji prowadzi do jej nieuleczalnej alkoholowej marskości wątroby.

Generalnie alkohol szkodzi, także przy świętach. Jeżeli jednak ktoś musi po niego sięgać, do posiłków lepsze będzie czerwone wino, w ilościach umiarkowanych. Zaś alkohole silniejsze minimum dwie, trzy godziny po jedzeniu. I na pewno bez tłustej zagrych! Też zaszkodzą - ale może nieco mniej.

(WN)

Smaczno!

Na wigilijnym stole

Zupa rybna

Składniki: Kilogram różnych gatunków ryb; włoszczyzna; 2 cebule; czerwona papryka; kilka ugotowanych krewetek (niekoniecznie); koncentrat pomidorowy; natka pietruszki; przyprawy.

wiony papryką. Odcedzić go i ponownie wlać do garnka. Do płynu wrzucić cebulę pokrojoną w plasterki i posiekaną paprykę.

(int, dz)

Gotować 15 minut. Delikatnie dorzucić filety rybne i gotować 15 minut na małym ogniu. Całość doprawić. Na talerzach ułożyć po kilka krewetek,

wlać zupę i przystroić ją zieloną pietruszką.

Groch z kapustą

Składniki: Szklanka suchego grochu; pół kilograma kiszzonej kapusty; jedna cebula; 3 łyżki oleju do smażenia; sól; pieprz; posiekana zielona pietruszka; dwie łyżki maki.

Przygotowanie: Groch zalać wodą i odstawić na noc. Następnie ugotować go w wodzie, w której się moczył. Kapustę posiekać i także ugotować. Podsmażyć pokrojoną cebulkę, dodać do niej kapustę i groch. Przyprawić wszystko solą i pieprzem.

Dusić razem jeszcze kilka minut. Połączyć z zasmażką przygotowaną z oleju i maki. Potrawę podawać przybraną zieloną pietruszką.

(k)

NAJPROSTSZE ZABIEGI W PRZEDDZIEŃ WIGILII - ZIOŁOWA KĄPIEL, PEELING, ODŻYWCZY KOMPRES

Okras przedświątecznej krzątaniny, zwłaszcza w połączeniu z pracą zawodową, to trudny czas dla każdej kobiety. A już najgorzej, gdy mamy ambicje, żeby wszystko było przygotowane jak zawsze, wysprzątane, upieczone, przystrojone. Staramy się pamiętać o wszystkim i o wszystkich, tylko tak się zawsze jakoś składa, że zapominamy o sobie. W rezultacie siadamy do świątecznego stołu tak zmęczone, że uśmiech, na który czekają nasi najbliżsi, przychodzi z jakimś trudem.

Co zatem zrobić, aby się szybko odświeżyć i zrelaksować? Polecamy ciepłą kąpiel.

Kąpiele ziołowe

Można oczywiście skorzystać z gotowych preparatów do kąpieli, z soli czy specjalnego płynu. Namawiamy jednak na kąpiel ziołową, zwłaszcza że ziół jest w sklepach pod dostatkiem. Taka aromatyczna kąpiel usuwa bowiem uczucie zmęczenia i wpływa na cały system nerwowy. Ważna jest przy tym temperatura i czas kąpieli. Otóż taka relaksująca, odświeżająca kąpiel nie może być zbyt gorąca, zaleca się temperaturę w granicach 34-36 st. C,

a trwać powinna nie dłużej niż 15-20 minut. Zwykle bierze się na wannę 250 g suszonych ziół. Zalewa się je wrzątkiem, najlepiej w emaliowanym garnku, odstawia szczelnie przykrywając, aby dobrze naciągnęły, po czym przecedza wprost do napełnionej wanny.

Godzina dobroci dla siebie

Kąpiel lawendowa. Była to ulubiona kąpiel naszych prababek. Lawenda, zawierająca duże ilości olejków eterycznych, nie tylko pięknie pachnie, ale dobrze oczyszcza i odświeża skórę. Leżenie w ciepłej, wonnej wodzie odpręża mięśnie i doskonale wpływa na samopoczucie. Można również łączyć lawendę pół na pół z rozmarynem, który bardzo ujędrnia skórę.

Kąpiel amerykańska. Zioła - 100 g suszonego kwiatu rumianku i 150 g kwiatu lipy, po zalaniu

wrzątkiem trzyma się na malutkim ogniu przez 20 minut, szczelnie przykryte. Gdy naciągną, przecedza się do wanny. Ta kąpiel nie tylko otwiera pory, oczyszcza i nawilża skórę, ale działa wybitnie rozluźniająco i uspokajająco. Dlatego najlepiej brać ją wieczorem. Amerykanki nazywają tę kąpiel „sleep-well-bath”, bo sprowadza dobry, mocny sen.

Kąpielowy koktajl. Trzeba wziąć po pół garści kwiatu lipy, rumianku, rozmarynu, kopru włoskiego, lawendy oraz szalwii i po zalaniu wrzątkiem odstawić na całą godzinę pod przykryciem. Odcedzając napar do wanny trzeba zioła mocno wycisnąć, można też przepłukać je jeszcze wodą. Kąpiel ta działa ożywczo zwłaszcza na skórę zwiótczałą, doskonale bowiem poprawia ukrwienie tkanek i oczyszcza pory. Można ją nazwać kąpielą upiększającą.

Po takiej kąpiei dobrze nałożyć nieklopotliwą maseczkę, zrobić peeling lub odżywczy kompres. Nie zajmie nam to więcej niż godzinę, przy czym najlepiej byłoby znaleźć czas w dzień poprzedzający wigilię. Niech to będzie takie 60 minut dobroci dla siebie.

(PD)

Telewizja

CZWARTEK 16 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Misiowanki (s. anim.) 9.30 Budzik (dla dzieci) 9.55 Ważne przemiany (s.) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.50 Dziewczyna i gołębie (film pol.) 11.55 Książki na jesień (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 My, wy, oni (mag.) 12.50 Beata i śmieci (pr. edukacyjny) 13.10 Lokatorzy (s.) 13.40 Książki na jesień (mag.) 13.48 Kwadrans na kawę 14.00 W rajskim ogrodzie (pr. edukacyjny) 14.25 W labiryncie (s.) 14.56 Książki na jesień (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Rycerze i rabusie (s.) 16.00 Włącz się (dla młodzieży) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Plebania (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.15 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Prosto w oczy (pr. public.) 20.23 Pogoda dla kierowców 20.30 Kameleon (s.) 21.40 Zawsze po 21. (mag.) 22.15 Debaty (pr. public.) 23.00 Wiadomości 23.10 Jak żywa rana (pr. dok.) 23.45 Panna Nikt (film pol.) 1.25 Kościółek przy Ground Zero (film dok.).

DZIEWCZYNA I GOŁĘBIE

Film obyczajowy, 51 min, Polska 1973
TVP 1, czwartek 16. 12., godz. 10.50
Reżyseria: Barbara Sass-Zdort
Występują: Leszek Herdegen, Jadwiga Jankowska-Cieślak i inni.

Edek stoi na progu dorosłości. Od pewnego czasu wychowywany tylko przez ojca, coraz częściej podświadomie tęskni za kobiecym towarzystwem. Inżynier S. stara się wyperswadować synowi tzw. uczucia erotyczne. Według niego to one bowiem sprawiły, że stracił żonę i dwie córki, które za swoje miłosne uisiesienia zapłaciły najwyższą cenę. Nie dostrzegając, że tak naprawdę dzieci zabrała mu niedawno zakończona wojna.

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Na dobry początek (pr. rozryw.) 7.15 Wow! (s.) 7.45 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.) 7.55 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 Anna Dymna - spotkajmy się (pr. rozryw.) 10.50 ... bo marzę i śnię (pr. muz.) 11.40 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 12.15 Święta wojna (s.) 13.00 Panorama 13.20 30 ton! Lista, lista - lista przebojów (mag.) 13.50 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 14.35 Gra z cieniem (teleturniej) 15.00 Imiennik Dwójki (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Listy niewysłane (film dok.) 17.35 Lubię czytać (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.40 Złoty interes (teleturniej) 20.05 Panorama flesz 20.15 Bądź przy mnie (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 O co nas pytają wielcy filozofowie? 23.05 Wschód-Zachód (film franc.) 1.10 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Pół godziny dla rodziny (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 16.15 To jest temat (reportaż) 16.45 Aktualności 17.00 Szlakiem zabytków techniki 17.50 Poszukiwania

(pr. public.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.23 Narcyjski weekend 18.25 Publicystyka w TV Katowice 19.00 Podwodna Polska (reportaż) 19.45 To jest temat (reportaż) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Echa dnia (pr. public.) 21.10 Kurier sportowy 21.20 Studio pogoda 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.10 Trójka tam była... 22.45 Studio pogoda 22.50 Książki z górnej półki (mag.) 22.55 Ślizg (mag.) 23.10 Patrol Trójki (mag.) 23.40 Błasany bębenek (film niem.) 2.00 Styku (mag.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Zwariowany świat Malcolma (s.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 Interwencja (mag.) 8.50 Bar VIP (pr. rozryw.) 9.20 Jezioro marzeń (s.) 10.15 Bar VIP (pr. rozryw.) 10.55 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.25 Samo życie (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Domowa kawiarenka (mag.) 13.45 Egzamin z życia (s.) 14.15 Zwariowany świat Malcolma (s.) 14.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Duża przerwa (s.) 17.00 Szkoła przetrwania (s.) 17.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 18.30 Wydarzenia 19.10 Pierwsza miłość (s.) 20.00 Bar VIP (pr. rozryw.) 21.00 Daleko od noszy (s.) 21.35 Co z tą Polską? (pr. public.) 22.40 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 23.10 Samobójcy - próg ciemności (pr. dok.) 23.40 Strażnik Teksasu (s.) 0.40 Nieustraszeni 1.35 Siatkówka - Liga Mistrzów 3.35 Aquaz music zone (mag. muz.).

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej dla dzieci) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.10 Ostatni sen (film wł.) 11.45 Stało się... (pr. sat.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczenie z TVC 13.40 Niewiedza nie usprawiedliwia (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 15.00 Oczarowanie IV (s.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole (mag. dla dzieci) 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Przyjaciele IV (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.25 Stop (mag. dla kier.) 18.30 Kinobox (mag. film.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Peliksy (film czes.) 22.10 Tworzenie państwa (pr. sat.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Śledczy (film USA) 1.05 Przyjaciele IV (s.) 1.30 Allo! Allo! (s.) 2.00 Droga do radości tulaćca Vojkovi 2.30 Program dla miłośników muzyki dętej 3.00 Nasza wieś 3.20 Geografia spożywcza 3.40 Za ścianą 4.10 Auto Moto Revue 4.30 Już zapalono żyrandole...

■ TVC 2

6.10 Ćwiczenie z TVC 6.15 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 My jesteśmy z Malty (pr. ed.) 8.40 Historia ciętka (s.) 9.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 9.50 Geografia spożywcza (s. dok.) 9.50 Eurinof 10.00 Z bratem na Alasce 2/3 (dok.) 11.00 Diagnosta (mag.) 11.20 Spostrzeżenia z zagranicy 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.55 Czechy-Szwecja (hokej na lodzie) 15.20 Meduza (lista przeb.) 15.50 Na pływali z Václavem Pačesem (talk show) 16.15 W jaki sposób... (mag.) 16.40 Czeskie muzea i galerie (s. dok.) 16.45 Telewizyjny klub osób niesłyszących (mag.) 17.15 Rodzina i szkoła (mag.) 17.30 Popularis (mag.) 18.00 Allo! Allo! (s.) 18.30 U nas w Europie (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 W blasku

pięciu kręgów (s. dok.) 19.20 MaXtreme (mag.) 19.40 Chwała zwycięzcom (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.55 Dzieci mają prawo mieć rodziców (dok.) 21.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.35 Między nami zwierzętami (s.) 21.50 Klub Filmowy: Tancerz z góry (film USA-hiszp.) 23.55 Folkmotivy - wyd. specjalne (mag. muz.) 0.35 Zapis posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Twarze dzikiej natury: Legendy indian z Ziemi Ognistej (s. dok.) 9.25 Tragedia Posejda (film USA) 11.30 Nowakowie (s.) 11.55 Story (s.) 13.00 Marianna, królowa nocy (s.) 13.50 Darowane serce (s.) 14.40 Moja puszysza Walentyna (s.) 15.50 Chicago Hope (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Kobra 11 V (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Marečku, podejte mi pero! (film czes.) 21.55 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.35 Mężczyźni, kobiety i psy (s.) 23.00 Inferno (film USA) 0.40 Kumple (s.) 2.00 Rady ptaka Loskutá 2.35 Śmieszność (film fr.) 4.35 Szkoła życia (s.).

■ PRIMA

8.00 Trzech facetów z Teksasu (film USA) 9.40 Wspaniali i bogaci (s.) 10.10 Prima jazda 11.15 Hercule Poirot: Niemy świadek (film br.) 13.10 A teraz Susan III (s.) 13.40 Pan Złota Rączka (s.) 14.10 Czarodziejki VI (s.) 15.05 Ostry dyżur VII (s.) 16.00 Siska V (s.) 17.10 Obwód Wolfa III (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.15 Ciernie (talk show) 23.05 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 0.40 Do rzeczy! 0.50 Szabka wygrana 2.00 Dementi 3.10 Sauna (talk show) 3.55 Prima archiwum.

PIĄTEK 17 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Cafe serio (pr. public.) 8.25 Kawa czy herbata? (mag.) 9.05 Doktor Melchior Wyderko (s. anim.) 9.15 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.25 Jedyneczka (dla dzieci) 9.55 Fantaghiro (s. anim.) 10.25 Moda na sukces (s.) 10.50 Monolog trębacz (film pol.) 11.10 Moja cudowna rzeka (film dok.) 11.35 Telezakupy (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.25 Posłaniec (film ang.) 14.30 W labiryncie (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 16.00 Raj (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Parapet

GOLDFINGER

Film sensacyjny, 106 min, Wielka Brytania 1964

TVP 1, piątek 17. 12., godz. 20.10
Reżyseria: Guy Hamilton
Występują: Sean Connery, Gert Frobe, Honor Blackman i inni.

Wracając po udanej akcji z Karibów brytyjski superagent zatrzymuje się w Miami. Tam otrzymuje zadanie rozpracowania multimilionera Aurica Goldfingera, podejrzanego o kradzież angielskiego złota. Goldfinger, zagarnawszy większość prywatnych zasobów szlachetnego kruszcu z całego świata, spędza teraz większość czasu na grze w karty, oszukując swych partnerów. Bond kładzie temu kres, dowiedziawszy się od sekretarki gangstera, Jill Masterton, jaką metodą posługuje się jej pracodawca.

(mag.) 17.30 Plebania (s.) 18.00 Randka w ciemno (pr. rozryw.) 18.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Lippy & Messy (pr. edukacyjny) 19.05 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Goldfinger (film ang.) 22.30 Wiadomości 22.40 Dobry papież (film włoski) 0.15 Głos serca (film USA) 1.45 Siostra Helen (film dok.).

■ TVP 2

6.55 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.05 Na dobry początek (pr. rozryw.) 7.15 Wow! (s.) 7.45 Tajemnica szyfru Marabuta (s. anim.) 7.55 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.10 Przygody pana Michała (s.) 10.40 Nie tylko dla komandosów (reportaż) 11.05 Team i Tym (pr. rozryw.) 12.00 Jest, jak jest (s.) 12.30 Wydarzenia, wydarzenia... (pr. public.) 12.40 Telezakupy (mag.) 13.00 Panorama 13.20 Kabaretowe kawałki (pr. rozryw.) 13.45 Podróż do ziemi obiecanej (film USA) 14.30 Gra z cieniem (teleturniej) 15.00 Barbórka w Bolesławiu (reportaż) 15.15 Wydarzenia, wydarzenia... (pr. public.) 15.30 Złotopolscy (s.) 16.00 Panorama 16.15 Złotopolscy (s.) 16.50 Nasze małe przyjemności (film dok.) 18.30 Panorama 19.05 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 20.00 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić... - Figlarna (pr. rozryw.) 21.05 Przychodzi Piachu do baby (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport telegram 22.40 O co nas pytają wielcy filozofowie? 23.05 Rod Stewart w Royal Albert Hall (pr. muz.) 23.50 Ciałko kobiety (film USA) 1.25 Na ratunek (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędnik weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 16.00 Relacja z posiedzenia Senatu RP 16.15 To jest temat (reportaż) 16.45 Aktualności 17.00 Magazyn (pr. naukowy) 17.50 Drobne sprawy (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.25 Bliżej natury (mag.) 19.00 XI Międzynarodowy Festiwal Filmowy - Etiuda 2004 19.45 To jest temat (reportaż) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Echa dnia (pr. public.) 21.10 Kurier sportowy 21.20 Studio pogoda 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.10 Ludzie i sprawy (mag.) 22.45 Studio pogoda 22.50 Książki z górnej półki (mag.) 22.55 To jest temat (reportaż) 23.10 Jeden dzień z życia grabarza z Moskwy (reportaż) 23.35 Czarny serial - Kaskada 0.05 Zemsta jastrzębia (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Zwariowany świat Malcolma (s.) 7.30 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 Interwencja (mag.) 8.50 Bar VIP (pr. rozryw.) 9.20 Szkoła przetrwania (s.) 10.15 Bar VIP (pr. rozryw.) 11.10 Benny Hill (pr. rozryw.) 11.25 Kocham Klarę (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 TV Market (mag.) 13.15 Alfabet kulinarny Kurta Schellera (mag.) 13.45 Egzamin z życia (s.) 14.15 Zwariowany świat Malcolma (s.) 14.45 Rosyjska ruletka (teleturniej) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive - najciekawsze historie świata 17.00 Jezioro marzeń (s.) 17.55 Bar VIP (pr. rozryw.) 18.30 Wydarzenia 19.10 Pierwsza miłość (s.) 20.00 Bar VIP (pr. rozryw.) 21.00 Świat według Kiepskich (s.) 21.40 Nieustraszeni 22.40 Biznes Wydarzenia (pr. public.) 23.10 Giełda Gospodarka (pr. public.) 23.30 Pierwsza fala (s.) 0.30 Dziewiąta sesja (film USA) 2.30 Aquaz music zone (mag.).

■ TVC 1

5.00 Sama w domu (mag.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole (dla dzieci) 8.55 Śpiewanki 9.00 Moja maskotka (mag.) 9.20 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Lepiej późno niż wcale (film wł.)

11.45 Film o filmie Terminal 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 To mnie interesuje (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Faj Vavřincová: Taka normalna rodzinie (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Sfera (s.) 16.30 Niefortunna czarownica (s.) 17.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 17.15 Śladami (mag. podr.) 17.30 Azkwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Shrek (film USA) 21.40 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia i komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Wszystko względne jest (s.) 23.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Psychologia stosowana (film USA) 1.15 Konkurs osobistości 2.00 Europejskie Nagrody Filmowe 2004 3.50 Wszystko względne jest (s.) 4.45 Europa dziś 4.45 Po czesku.

■ TVC 2

6.10 Ćwiczenie z TVC 6.15 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Folkmotivy - wyd. specjalne (pr. muz.) 9.00 Popularis (mag.) 9.45 Skarby świata (s. dok.) 10.00 Blok kursów językowych 11.00 Niewiedza nie usprawiedliwia 11.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 13.00 Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) 13.55 Tom w oślej skórce (bajka) 14.50 Labirynt (dla dzieci) 15.20 Ntropie (mag.) 15.45 Poprask (mag. muz.) 16.10 Między nami zwierzętami (s.) 16.20 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.50 Czego może nie zauważyliście (dok.) 17.50 Kamer w podróży (s. dok.) 18.55 Wiadomości w jęz. migowym 19.00 Wyścigi samochodowe 19.15 Medycyna alternatywna włączczy Jorków 19.30 Euronews 20.00 Z bratem na Alasce 3/3 (s. dok.) 21.00 Piękny zguby (talk show) 21.30 Teatr żywy (mag.) 22.30 Terra musica (mag. muz.) 23.05 Wilki w mieście (film czes.) 0.15 Talk show Jana Krausa 0.55 Zapis posiedzenia Sejmu PRC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Twarze dzikiej natury: Gazele i antylopy afrykańskiej sawanny (s. dok.) 9.25 To morderstwo, napisała III - La Free Man (film USA) 10.50 Nowakowie (s.) 11.15 Titanica (dok.) 12.25 Stary (s.) 13.30 Marianna, królowa nocy (s.) 14.20 Darowane serce (s.) 15.05 Moja puszysza Walentyna (s.) 15.55 Chicago Hope (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Kobra 11 V (s.) 18.25 Prognoza pogody 18.30 Pali vám to? (pr. rozryw.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przeciwnik 100 (teleturniej) 20.50 Zodiak (s.) 21.55 Prask! (mag.) 22.25 Zabójcza broń III (film USA) 0.30 Puszek (erot. talk show) 1.30 Zbrodnia i pożądanie (film USA) 3.30 Obwód Wolfa III (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Historia Tarzana władcy małp (film br.) 22.30 Kinobox (pr. roz.) 23.30 Losowanie loterii Euromiliony 23.40 Pustynny piorun (film USA) 1.10 Do rzeczy! 1.20 Szybka wygrana 2.40 Receptariusz prima pomysłów 4.00 Sauna (talk show) 4.45 Prima archiwum.

■ PRIMA

8.00 Nic nas nie rozdzieli (film niem.-austr.) 9.40 Wspaniali i bogaci (s.) 10.10 Prima jazda 11.15 Hercule Poirot (film br.) 13.10 A teraz Susan III (s.) 13.40 Pan Złota Rączka II (s.) 14.10 Czarodziejki VI (s.) 15.05 Ostry dyżur VII (s.) 16.00 Siska V (s.) 17.10 Obwód Wolfa III (s.) 18.05 Kwiz show 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Historia Tarzana władcy małp (film br.) 22.30 Kinobox (pr. roz.) 23.30 Losowanie loterii Euromiliony 23.40 Pustynny piorun (film USA) 1.10 Do rzeczy! 1.20 Szybka wygrana 2.40 Receptariusz prima pomysłów 4.00 Sauna (talk show) 4.45 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Dnia 16. 12. obchodzi swój piękny jubileusz 60-lecia

pan JAN RÓŻOWSKI

Z tej okazji dużo zdrowia, powodzenia, sił i radości z życia życzą najbliżsi.
RK-209

Z okazji zacnego jubileuszu 90-lecia naszego Kochanego

ERNESTA KOCHA

z Karwiny najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego, niegasnącego optymizmu oraz stu lat składa syn Mieczysław z rodziną.
RK-216

W teatrze

CZ. CIESZYN: Cieszyńskie nebe (17, godz. 19.00).

W kinach

KARWINA - Centrum: Garfield (16, 17, godz. 15.30); Sky Kapitan i świat (16, 17, godz. 17.45); Zabawy z piłką (16, 17, godz. 20.00); **Reflex:** Wredne dziewczyny (16, 17, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Osada (16, 17, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Krucjata Bornea (16, 17, godz. 17.30); Życie, którego nie było (16, 17, godz. 20.00); **CZ. CIECZYN:** Shark Tale (16, 17, godz. 17.00); Życie, którego nie było (16, 17, godz. 19.00).

Na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

W terenie

KARWINA STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza na Walne Zebranie połączone z Wigilią 19. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO

DOMY RODZINNE

Dom dwugeneracyjny w Mostach k. Cz. Cieszyńska, podpiwniczony, poddasze, sieci inżynierskie, kolumny, podpiwniczony, woda, el. kanalizacja. Cena 800 tys. Kc.

GARAŻE - sprzedaż

Garaż w Cz. Cieszyńskiej, U Mlékárny. Cena do negocjacji - 110 tys. Kc.

2 garaże w Cz. Cieszyńskiej, ul. Nová Tovární. Cena do negocjacji - 95 tys. Kc.

Garaż w Cz. Cieszyńskiej, na Horkách. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszyńskiej, ul. Viaduktová, Nádraží, Smetanova, Hrabínska. Blíže infor. w BN.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanislavice, Zuków Górny, Trzanowice, Kocobędz, Ropice, Wędrynia 3x1800 m², (gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko 40a (sieć inżynierska).

WYMIANA MIESZKANIA 1+1, Cz. Cieszyń, ul. Okružní, przerwki, 2 balkony, za mieszkanie w Cz. Cieszyńskiej.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 4+1, 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Mládežnická.

Cena do uzgodnienia.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní. Atrakcyjna cena.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kysucká. Atrakcyjna cena.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyń, ul. Slezská, Znížka! Cena 360 tys. Kc.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní, przerwki.

Cena do uzgodnienia.

Przebiegają państwo sprzedaż lub wynajęcie mieszkania? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

GL-028

Kronika Rodzinna

Czas płynie, lecz smutek i żal nigdy nie przemienie.

Dnia 15. 12. 2004 minęła siedemnasta bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej i Nieodżałowanej
śp. ANNY LUKOSZOWEJ

z Karwiny. O modlitwę i chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.
RK-231

w Starym Mieście.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na Wigilię

z 16. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

OLBRACHCICE - zarząd MK PZKO zaprasza na przedświąteczną Wigilię 21. 12. o godz. 17.00 do Domu PZKO.

NYDEK - Klub Młodych oraz MK PZKO zapraszają 18. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO na spotkanie wigilijne. Program: przedstawienie Klubu Młodych pt.: „Jasełka 21. wieku”.

STONAWA - MK zaprasza 28. 12. o godz. 15.30 do Domu PZKO na „Spotkanie przy choince”. Przed spotkaniem sprzedaż publikacji o Stonawce oraz Kalendarza śląskiego.

SEKCYJA KOBIET ZG PZKO ogłasza, że pierwsze spotkanie Sekcji w roku 2005 odbędzie się dopiero w marcu. Do wszystkich działaczek kierujemy najlepsze życzenia!!!

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO informuje, że „Kalendarz Śląski” można nabyć w restauracji Klubu IKAR na Kościelcu. Codziennie w godz. 11-20 (oprócz poniedziałków).

Koncerty

TRZYNIEC - Luteranśki Kościół Ewangelicki A.W. zaprasza 18. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangel. na tradycyjny „Wieczór Koled”. Wystąpią: Zespół Dziecięco-Młodzieżowy z Bystrzycy, soliści i chór miejscowy „Lutheran Chorus” z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

ChM CANTICUM NOVUM - zaprasza na koncert 19. 12. po Mszy św. o godz. 11.30 do kościoła pw. Bożego Ciała w Jabłonkowie.

PChM COLLEGIUM CANTICORUM zaprasza 19. 12. wszystkich na swe występy:

▲ w Jabłonkowie w ramach „Kolejdy jabłonkowskiej” sala Ratusza, godz. 13.

▲ w Nawsiu w ramach „Koncertu

GOLF TO NIE TYLKO ZABAWA SEZONOWA

Latem w Ropicy, zimą w Trzyńcu

Trzyniec (bag) - Nawet zimą można grać w golfa. Beskidzka Spółka Golfowa umożliwia to miłośnikom sportu w Domu Kultury „Trisia”, gdzie w pomieszczeniach In - Door 10 grudnia uruchomiono nowy symulator. Korzystać mogą z niego nie tylko członkowie liczącego w tej chwili ponad 500 osób klubu, ale wszyscy zainteresowani poprawą kondycji i umiejętności. „Full Swing” pozwala graczom na intensywne treningi, a także „odwiedzenie” kilkudziesięciu znanych światowych terenów golfowych.

Beskidzka Spółka Golfowa zyskała w ubiegłym miesiącu nowego wielozastępcę właściciela. Jest nim Huta Trzyniecka, która zdecydowała się na podniesienie swego dotychczasowego udziału.

Dodajmy, że Spółka realizuje w Ropicy budowę nowoczesnego kompleksu. Tutejsze profesjonalne pole golfowe z 9 dołkami powinno wiosną powiększyć się o kolejnych 9 dołków. Oddany do użytku zostanie również budynek klubowy oraz apartamenty mieszkalne.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Oddz. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztaće (przy ryнку);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz.

Kadencja inwestycji

Dokończenie z str. 1

Wśród wydatków najwięcej pieniędzy (20 proc. z ogólnej liczby) pochłonięły inwestycje - nowe oraz te, które rozpoczęto w ubiegłych latach.

Najwięcej, bo 235 mln koron, przeznaczono na kontynuowanie regeneracji osiedla w Hawierzowie Szumbarku, z kolei na sanację budynku z wielkiej płyty przy ul. Vrchlickiego (40 mln) oraz na wybudowanie nowego parkingu przy ul. Vardasa (12,5 mln), nowego skrzyżowania świetlnego pod Błędowickim Kopcem (10 mln). Duże kwoty pochłonęła rekonstrukcja komunikacji „Na Hlinkach” (11 mln), mostu koło kąpieliska pod gołym niebem (6 mln), a także wymiana kostki bru-

kowej przed „Zameczkiem” (2,1 mln).

Sporo pieniędzy pochłonięły remonty i modernizacja szkół, boisk oraz stołówek szkolnych, m.in. dwa miliony na izolację budynku przy ul. Błędowickiej PSP przy ul. Sel-skiej.

Wielkie pieniądze trafią na remonty kapitalne dróg i przebudowę chodników, oświetlenie, utrzymanie czystości w mieście, ochronę środowiska naturalnego. Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej otrzyma od miasta ponad 39 mln koron, z tego 10 mln na zakup nowych autobusów.

Nie zapomniano o dotacjach na oświatę i wychowanie, kulturę fizyczną i sport, pomoc społeczną.

Do 23 grudnia czynna będzie w holu bogumińskiego kina K. A. R. wystawa pierników i karteń z życzeniami noworocznymi. Na miejscu można zobaczyć, jak robi się takie wypieki. Smakowały w wykonaniu „artystek” tego fachu - pań z Bogumina oraz Nowego Jiczyna, można nie tylko skosztować ale także kupić. Ekspozycja czynna jest codziennie w godz. od 14 do 18. Miódowe pierniki można będzie nabyć także w samą Wigilię 24 bm. W tym bowiem dniu (od godz. 21.30) na rynku T. G. Masaryka będzie można „na żywo” zobaczyć przedstawienie o Betlejem, wysłuchać utworów kameralnych w wykonaniu kwintetu żeńskiego Filharmonii L. Janačka z Ostrawy, a na zakończenie podziwiać ognie sztuczne. Impreza ta zgaśnie w mieście tegoroczne święta Bożego Narodzenia. (wak)

Fot. LUCIE BALCAROWA

„ZŁOTA NIEDZIELA” NA PODBESKIDZIU

Dla ducha i ciała

JABŁONKÓW (db) - Specjalną ofertę przedświąteczną przygotowali dla mieszkańców Podbeskidzia władze miasta. W tutejszym ratuszu odbędzie się w tzw. „złotą niedzielę”, a więc 19 grudnia, impreza

nazwana „Jabłonkowska koleda”.

Będzie tu można podziwiać i nabywać ceramikę jabłonkowską, obrazki na szkle, wyroby niepełnosprawnych klientów miejscowego ośrodka pobytu dziennego „Caritasu”. Swoje prace prezentuje też jabłonkowski Klub Fotografików. Prezentacjom towarzyszyć będzie bogaty program.

SMP-OWCY ZAPRASZAJĄ NA JAWOROWY

Z górki na pazurki

TRZYNIEC (kor) - Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej organizuje w najbliższą sobotę, 18 grudnia, trzecią edycję swojej tradycyjnej imprezy pn. „Świąteczny Eeyeh!”, czyli zjazd na czymkolwiek ze szczytu Jaworowego.

- Najlepiej się zjeżdża na worku nylonowym, ale niech każdy wybierze sam, z tym, że każdy zjeżdża na własne ryzyko - powiedział „GL” Michał Przywara z Zarządu Głównego SMP. - Mijmy tylko nadzieję, że będzie śnieg. Inaczej będzie trzeba zjeżdżać po błotku.

Zbiórka uczestników „Eeyeh-u” - godz. 10.30 przy schronisku na Jaworowym.

Rozpocznie się o godzinie 9.00 „chrstem” czeskiej publikacji „Kościoły, kapliczki i krzyże w Jabłonkowie”. Od 10.00 będą występować miejscowe zespoły: „Jackové”, „Lipka” i „Torka” (od 11.00), zespół tańca scenicznego Domu Dzieci i Młodzieży oraz chórek PSP im. Henryka Sienkiewicza (od 12.00). Swego rodzaju punktem kulminacyjnym imprezy będzie rozpoczynający się o 13.00 koncert Polskiego Chóru Mieszanego „Collegium Cantorum”.

Dodajmy, że „Collegium Cantorum” w ubiegły poniedziałek wzięło udział w eliminacjach XI Ogólnopolskiego Festiwalu Koled i Pastorałek kwalifikując się do styczniowego finału. Chór zaprezentuje się w tym samym dniu również w ramach „Koncertu Koled” o 16.00 w nawiejskim kościele ewangelickim.

Wigilijka folklorystów

JABŁONKOW (kor) – Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO organizuje dla swoich członków i sympatyków – jutro, w piątek 17 grudnia, o godz. 16.00 w Domu PZKO w Jabłonkowie – tradycyjną wigilijkę. Program spotkania przewiduje m.in. zwiedzenie miejscowej filii Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, podsumowanie działalności w br. oraz uchwalenie planu Sekcji na rok 2005.

Jak poinformował nas prezes Sekcji, **Leszek Richter**, projekt planu działalności w przyszłym roku liczy się poza comiesięcznymi spotkaniami w salce posiedzeń ZG PZKO w Cz. Cieszynej z dwoma wyjazdowymi zebraniem (Trójiwieś – kwiecień/maj oraz Orłowa/Guty – wrzesień/październik). Będą też dwudniowe wycieczki poznawcze – do

skansenów w Pribylinie i Zubercu-Brestowej (Słowacja), Strażnicy (Morawy) oraz w Żywcu i Krakowie. Sekcja Ludoznawcza będzie też współorganizatorem, m.in. przeglądu tradycyjnych instrumentów ludowych Beskidu Śląskiego i Kisuckiego, seminarium nt. stroju górali obu regionów, imprez towarzyszących Gorolskim Świętu (m.in. otwarcia siedziby Izby Regionalnej im. Adama Sikory w przybudówce jabłonkowskiego Domu PZKO). Z zaplanowanych wystaw wymienimy chociażby tę pn. „Sałasnictwo w Beskidach” (czerwiec PSP Cz. Cieszyń) czy wystawę z okazji 40-lecia Sekcji oraz 20. rocznicy powstania Klubu Twórców Ludowych (październik – Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie).

No naszymu

Nie ruszej cudzego, swojego wachuj!

Kiejsi nie było telewizorów, ani moc zabawek, a zimowe wieczory długi, toż my posiadali kany gdo móg kole pieca a starzik nóm wykłodal taki rozmaite bajki. I też sie mi tako jedna spómniła, jako Kantorka chyciła zajónca.

Było to przed świętami. Kantorka ubiwała swarnie jajec, masła i porę grudek syra, dała z koszyckim do dzichetki na plecach i pieszo szła do Jabłonkowa na targ, aby utarzyć porę grejcarków. Łód rana sie ji darziło. Na Białej jóm spotkał sómsiod z kónym i zebrał na wóz, toż sie fajnie wtedy dostała na rynek. Paniczki hnedka rozkuپیły jeji towar. Potym dzieckóm kupiła babskiego drzistu i po pół rożka na skosztowani, chłopkowi tabaki i wiesioło kroczła spakci ku chałpie. Grejcarki, kiere utarziła, se zawiązała do sznuptychle, bo tak to bywało zwykym.

Pod Zómiciskami ji łodzi uciykły do krzoków, bo sie ji zdało że tam cośi szuści. Ale co? Kapke sie łoba wiada, ale zwiadałość była silniejszo. Dozolała sie we śniegu do tych krzoków.

„Nale parcie hany - cóż też to tam je? Szłopiec a w nim chycóny zajónce”.

Ale heca!

– Ten zajac może już szkować testament – mówi myśliwy do gajowego.

Myśliwy strzela i pudłuje, a zajac znikła w zaroślach.

– Niech pan się nie martwi – pociesza go gajowy – na pewno pobiegnie z testamentem do notariusza.

Na basenie ratownik woła: – Pan w czerwonym czepku! Pan wyjdzie z wody!!!

– A dlaczego?

– Bo pan sikał do basenu!

– Ale wszyscy sikają!

– Ale tylko pan z trampoliny!!!

Bogata w lata kobieta mówi do znajomej:

– Pani kochana, jaki to teraz postęp w medycynie! Dawniej, jak byłam młoda i poszłam do lekarza, to zawsze musiałam się rozbierać. A teraz wystarczy jak mi język pokaże.

Mąż wraca z delegacji i pyta żonę:

– Byłaś mi wierna?

– Oczywiście, kochanie – odpowiada żona – Codziennie chodziłam spać o 22.

– Na pewno? – dopytuje się małżonek.

– Oczywiście, mam na to świadka.

Policjant zatrzymuje kierowcę za przekroczenie prędkości.

– Poproszę prawo jazdy...

– Niestety nie mam prawa jazdy, zabrano mi uprawnienia już 5 lat temu.

Łokropnie sie zradowała. Łobezdrziła sie na wszecki stróny, czy gdo nie idzie, ale daleko szyroko nie było żywej duszy. Tóż sie dała do roboty. Syjnyła koszcizek z dzichetkóm, łopaternie do niego wstyczyła zajónca i jeszcze go sznuptychlóm przwiązała ku łuchu łód kosza i dobrze zawiązała dzichetkę i prociie smyziła ku chałpie, bo zajónce sie szarpot i motot.

Dóma już na progu wołala: „stary, pój sie hónym dziwać, co zech chyciła!!” Łodwióznala dzichetkę – a zajónce hóp, i już gó nie było. Aj że sznuptychlóm, w kierej były grejcary. „Ludzie, ludzie, chytejcie zajónca” – wrzeszczała nieswojim głosem Kantorka. Ale chyc zajónca, nie nie pumógło. „Nejgorszi, że ze zajónym uciykły aj pinióndze” – bydyoliła.

„Widzisz babo, prawi chłop. Mosz nauczkę! Ani jajec, ani piniyndzy ani też zajónca. Dobrze se zapamiętej, nie ruszej cudzego a swojego wachuj!!”.

Dla wyjaśnienia:

- babski drzist – turecki miód
- rożek – rogalik
- sznuptychla – chustka do nosa
- szłopiec – wnęki
- utarzyć – zarobić pieniądze.

Czytelniczka z Jabłonkowa

– Dowód rejestracyjny poproszę... – Nie mam. To nie jest mój samochód. Jest kradziony.

– Samochód jest kradziony??!

– Dokładnie, ale prawdę mówiąc – chyba widziałem dowód rejestracyjny w schowku, jak wkładałem tam pistolet...

– Ma pan pistolet w schowku??!

– No tak. Tam go włożyłem, po tym jak zastrzeliłem właścicielkę tego samochodu i jak schowałem ciało w bagażniku.

– W bagażniku jest CIAŁO???

– No przecież mówię...

W tym momencie policjant zawiadamia komendę, po 2 minutach antyterrorysty otaczają samochód, dowódca akcją podchodzi do kierowcy:

– Prawo jazdy poproszę...

– Proszę bardzo – i kierowca pokazuje jak najbardziej ważne prawo jazdy.

– Czyż to samochód – pyta komendant – Mój. Proszę oto dowód rejestracyjny

– Proszę wolno otworzyć schowek i nie dotykać schowanej tam broni...

– Proszę bardzo, ale nie ma tam żadnej broni.

– Proszę otworzyć bagażnik i pokazać ciało.

– No problem, ale jakie ciało??!

– Zaraz – mówi kompletnie zdezorientowany policjant – kolega, który pana zatrzymał, powiedział, że nie ma pana prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, samochód jest kradziony, w schowku jest broń a w bagażniku ciało...

– He he – odpowiedział kierowca – a może jeszcze panu powiedział, że przekroczyłem prędkość??

Nydarzenia Sportowe

W ORŁOWEJ LEKKI NIEDOSYT, W OLBRACHCICACH ROZCZAROWANIE

Piłkarski remanent

W sobotnim numerze „GL” sporo miejsca poświęciliśmy piłkarzom IRP Czeski Cieszyń, naszego najlepszego zespołu na półmetku rozgrywek Dywizji E. W dzisiejszym numerze kontynuujemy wątek bilansowania jesiennego sezonu, w roli głównej tym razem z zespołami Orłowej i Olbrachcic. Obiecujemy, że pojutrze doczekają się też kibice Karwiny i Dzieńmorowic. Wiosenny sezon w Dywizji rusza 13 marca 2005.

SLAVIA ORŁOWA

Orłowianie prezimują na dziewiątym miejscu w tabeli, co w poprzednich latach byłoby chyba sporym sukcesem. Kibice, przyzwyczajeni raczej do gry w dolnych strefach tabeli, w tym roku przecierali oczy ze zdumienia. Slavia sezon rozpoczęła wprawdzie od przegranej w Karłowicach, ale później piłkarze tej drużyny zaliczyli wspaniałą serię sześciu spotkań bez porażki i w zespole powiało optymizmem. Po dziewięciu kolejkach Orłowa plasowała się na świetnej drugiej pozycji. – Niestety pojawiły się kontuzje i w osłabionym składzie mężczyliśmy się o wiele bardziej, niż w pierwszej części jesiennego sezonu. Czujemy zatem lekki niedosyt – powiedział „GL” menedżer Orłowej Bronisław Schimke. Trener Dušan Kohút nie mógł skorzystać z usług doświadczonego obrońcy Martina Bystronia, ale to nie w linii defensywnej tkwił największy kłopot Orłowej.

– W obronie mogliśmy liczyć na Smétaka i Lauba, gorzej było w środku pola, gdzie bardzo brakowało nam dwójki Majer, Široký – stwierdził Schimke. We wtorek piłkarze spotkali się na ostatnim tegorocznym treningu. Na boisku pojawią się ponownie 4 stycznia 2005 roku, zaś na 16 stycznia zaplanowano tradycyjne zgrupowanie na Morawce. Przygotowania do wiosennego sezonu skomplikowali Slavii organizatorzy tradycyjnego turnieju we Wracimowie. Wbrew zapowiedziom w turnieju zabraknie tym razem klasowych zespołów, orłowianie zmuszeni są więc poszukać sobie sparingpartnerów na własną rękę. – We Wracimowie rywalizować będzie głównie nasza „B” drużyna – informuje Schimke. – Wiele wskazuje na to, że z „B” kadry sięgnie myślną wiosną po kilku graczy, nasza młodzież to przyszłość orłowskiego futbolu. Za wcześnie jest jeszcze pisać o nowych nabytkach w zespole, ale menedżer Schimke również w tej kwestii nie uchyla się od odpowiedzi. – Niewykluczone, że z trzecioliigowego Beneszoza Dolnego wróci Haška, który większość sezonu spędził tam na ławce rezerwowych – stwierdził Schimke.

BANIK OLBRACHCICE

Piłkarze Banika Olbrachcice o jesiennym sezonie wolą jak najszybciej zapomnieć. Ostatnie miejsce w dywizyjnej tabeli spędza sen z powiek wszystkim sympatykom tej drużyny, dopiero prawdziwie koszmarny śnieć się musza jednak piłkarzom i działaczom klubowym. Po niepowodzeniach na pięć kolejek przed końcem jesiennego rzutu rozgrywek zespół przejął doświadczony trener Dušan Zbončák, od którego wszyscy spodziewają się poprawy sytuacji. Nie będzie ale

łatwo i doskonale zdaje sobie z tego sprawę również Dušan Zbončák. – Na przedostatni Frydek-Mistek i trzynasty w tabeli Wałaski FC tracimy trzy punkty, to są straty, które oczywiście można odrobić – powiedział „GL” olbrachcicki szkoleniowiec. – Wiele będzie zależeć od pierwszego meczu, kiedy to u siebie podejmujemy Krawarze. Zwycięstwo może nas psychicznie podbudować – uważa Zbončák. Wiosną z dużym prawdopodobieństwem zabraknie w drużynie doświadczonego Mariana Kłagi. Piłkarz chce wrócić na Słowację. – To dla nas oczywiście spore osłabienie – podkreśla Zbončák, który liczy na to, że uda się wzmocnić zespół na pozycji stopera. – Gra defensywną pozostawiała wiele do życzenia, m.in. za sprawą błędów

w obronie przegraliśmy 0:1 w ważnym derby z Karwiną – stwierdził Zbončák. Do piłkarskich obowiązków wracają olbrachciczanie 5 stycznia, 17 stycznia rozpoczyna się zimowe zgrupowanie w Nydku.

Plan zimowych sparingów Olbrachcic – 23. 1. Bystrzyca – Baník (10.00), **29. 1.** Trzyńec – Baník (10.15), **5. 2.** Baník – Sł Rychwał (10.15), **8. 2.** Baník – Benesów D (15.00), **12. 2.** FK Hawierzów – Baník (10.15), **15. 2.** Wracimów – Baník (16.00), **19. 2.** Baník – Sucha G (10.15), **22. 2.** jun. B. Ostrawa – Baník (17.00), **26. 2.** Baník – FK Hawierzów (10.15), **2. 3.** Baník – Stonawa (15.30), **5. 3.** Baník – Czadca (10.30), **9. 3.** Baník – Żuków G. (15.30).

JANUSZ BITTMAR

WERNER LIČKA, NOWY TRENER WISŁY KRAKÓW: Nie będzie rewolucji

Henryk Kasperczak nie jest od wtorku trenerem piłkarzy Wisły Kraków. Na tym stanowisku zastąpił go czeski trener Werner Lička, który ostatnio prowadził Górniką Zabrze a w przeszłości m.in. młodzieżową reprezentację RC czy drużynę Banika Ostrawa.

Cieszę się, że właściciel drużyny mistrzów Polski miał do mnie duże zaufanie, powierzając mi zespół – powiedział Werner Lička. – Wiedziałem, że jestem jednym z kandydatów na trenera Wisły. Miałem przeczuć, że będę pracował w Krakowie. Kontrakt podpisałem do czerwca 2007 roku. Jestem zadowolony z warunków sportowo-finansowych, jakie zaproponowała mi Wisła. Mieszcza się one w ramach moich oczekiwań.

Lička nie chce robić rewolucji w samym zespole. – Chcę kontynuować dzieło mojego poprzednika. Drużyna gra ofensywnie i skutecznie. Chciałbym, aby nadal preferowała ten styl. Poprosiłem o wykaz zawodników, którzy prawdopodobnie odejdą w przerwie zimowej. Jeśli będę wiedział, kto odejdzie, zacznę się zastanawiać, kogo ściągnąć do Krakowa. Dlatego trudno mi w tej chwili mówić konkretnie o zmianach personalnych w zespole. Zapewne będą one niewielkie – podkreślił Lička. Natomiast

Co słychać?

■ **I LIGA HOKEJA NA LODZIE, 31. kolejka: Beroun – Hawierzów 1:2 (0:1, 1:0, 0:1). Bramki: 22. Novotný – 2. Pavliš, 49. Říha. Bramkę na wagę zwycięstwa zdobył w poniedziałkowym meczu Lukáš Říha w własnym osłabieniu. Wczoraj po zamknięciu numeru Pantery podejmowały u siebie ostatni zespół tabeli – Trzebiecz.**

■ **TENIS STOŁOWY – 3. liga mężczyzn, grupa D: KLUBSTEN Karwina – Przerów 9:9 (punkty dla gospodarzy – Rogalski 4, Piecowski 2, Costache 2, Téma 1), KLUBSTEN Karwina – Ołomuniec 10:6 (Piecowski 4,5, Costache 4, Horáček 1,5). Karwiniacy przed startem rundy rewanżowej (15. 1. 2005) zajmują trzecią lokatę w tabeli. (jb)**

Werner Lička

Fot. (I)

szkoleniowym chciałbym mieć więcej osób – twierdzi Lička. – Jednego asystenta i jednego kierownika drużyny, dwóch pomocników do organizowania treningów na boisku, dwóch masażystów, dwóch lekarzy i jednego fizjologa. Rozmawiałem we wtorek z Kulawikiem i Moskałem. To są byli piłkarze Wisły, a więc uczuciowo związani z tym klubem. Ponadto są ambitni, chętni do pracy i budzą zaufanie. Ale decyzje jeszcze nie zapadły.

A co z trenerem Henrykiem Kasperczakiem? Oficjalnie jest nadal pracownikiem Wisły. Ma ważny kontrakt do 2008 roku, który nie został formalnie zerwany. – Kasperczak jest nadal naszym pracownikiem, ale nie prowadzi już pierwszej drużyny – zapewnił PAP prezes Janusz Basalaj. – W najbliższych dniach przedstawimy mu ofertę opartą na nowych zasadach. Ale ostateczna decyzja należeć będzie do trenera. Nieoficjalnie Henryk Kasperczak przestał być trenerem Wisły, bo nie powiedział mi się w europejskich pucharach. Mistrzowie Polski nie zakwalifikowali się najpierw do rozgrywek grupowych Ligi Mistrzów, a potem do Pucharu UEFA. (jb, PAP)

Sport Polski

□ **MILIONOWY KONTRAKT JANIKOWSKIEGO.** Jedyny polski zawodnik w lidze futbolu amerykańskiego NFL – Sebastian Janikowski jest bliski przedłużenia kontraktu z Oakland Raiders. Spekuluje się, że 26-letni Janikowski, występujący na pozycji kickera (kopacza), podpisze pięcioletnią umowę. Według stacji telewizyjnej ESPN, może zarobić około 10,5 miliona dolarów. Janikowski trafił do Raiders w 2000 roku (wcześniej grał w najlepszej akademickiej drużynie – Florida State). Jego pierwszy pięcioletni kontrakt opiewał na sześć milionów dolarów plus indywidualne premie. W 2003 roku Janikowski wystąpił w spotkaniu o główne trofeum w futbolu amerykańskim – Super Bowl.

Jego zespół przegrał wówczas z Tampa Bay Buccaneers 21:48. Polak zdobył trzy punkty. Janikowski pochodzi z Wałbrzycha. Karierę sportową rozpoczął od piłki nożnej, grał nawet w juniorskiej reprezentacji Polski. Kilka lat temu wyjechał do Stanów Zjednoczonych. Uważany jest za jednego z najlepszych zawodników na pozycji kopacza.

□ **ANWIL WROCZESZCIE ZWYCIĘSKI.** Anwil Włocławek pokonał francuski SIG Strasbourg w pierwszym meczu rundy rewanżowej grupy C Ligi Europejskiej PIBA koszykarzy 72:64 (16:18, 15:13, 20:20, 15:13). Było to drugie zwycięstwo włocławian w grupie. W pierwszej rundzie polski zespół przegrał pięć spośród sześciu spotkań.

□ **LM SIATKAREK: PRZEGRANA STALI.** Siatkarki Stali Bielsko-Biała przegrały w Stambule z Gunes Vakıfbank 0:3 (20:25, 21:25, 23:25) w meczu Ligi Mistrzów. To czwarta porażka mistrzyni Polski w obecnych rozgrywkach. Turczynki zrewanżowały się podopiecznym Zbigniewa Krzyżanowskiego za porażkę sprzed tygodnia, kiedy to przegrały 2:3.

□ **NARCIARSKI PS: KOWALCZYK 12.** Justyna Kowalczyk zajęła we wtorek dwunaste miejsce w zawodach narciarskiego Pucharu Świata w sprincie na dystansie 1,2 km techniką klasyczną we włoskim Asiago. Polka odpadła w półfinale. Siedem czołowych lokat przypadło biegaczkom skandynawskim. (jb, PAP)